

Pre-mastertraject: een Masterlijk traject?

Marije Berkelaar	Voorzitter
Stephanie Blom	Onderzoekscoördinator
Eva van Venrooij	Secretaris en Penningmeester
Martine Smalenburg	Symposiumcoördinator

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Achter Sint Pieter 25, kamer W101
3512 HR Utrecht

oer@studver.uu.nl

www.oer.studver.uu.nl

Samenvatting

Na de invoering van het bachelor-masterstelsel in 2002 worden op de Universiteit Utrecht sinds 2004 pre-mastertrajecten aangeboden meer mogelijkheden te bieden aan HBO-bachelorstudenten en WO-bachelorstudenten. De onderzoeksvraag van dit onderzoek is: 'Wie zijn de pre-masterstudenten en wat vinden zij van het pre-mastertraject?'

Deze onderzoeksvraag valt uiteen in enkele deelvragen. Deelvraag één luidt: 'Wat zijn de kenmerken van de pre-masterstudenten aan de Universiteit Utrecht?'. Kenmerken van de pre-masterstudenten uit onze steekproef zijn; de gemiddelde leeftijd van 25,5 jaar en de meerderheid is vrouw. De studenten volgen voornamelijk trajecten in voltijd en in een vorm die al vaststaat en het aantal ECTS is vaak 30 of 60.

Dan volgt deelvraag twee: 'Waar en hoe hebben de pre-masterstudenten informatie verkregen over het pre-mastertraject en wat vinden zij van deze informatie?'. Het blijkt dat de pre-masterstudenten bijna allemaal (92%) informatie hebben gezocht op de website van de UU, er werd daarnaast contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU (33,5%) en de Mastervoorlichting werd bezocht (35,5%). Er werd vooral informatie gemist over vakken.

Deelvraag drie luidt: 'Welke ideeën zijn er vanuit de student om de pre-mastertrajecten te optimaliseren?'. Over het algemeen waren de studenten tevreden over aspecten van het pre-mastertraject. Een punt ter optimalisering wat het vaakst werd aangegeven door de studenten heeft betrekking op organisatie, communicatie en duidelijkheid, op de tweede plaats stond meer aandacht voor wetenschappelijke vaardigheden.

Tot slot deelvraag vier: 'Hoe denken de contactpersonen, decanen en de rector over pre-mastertrajecten, en hoe past dit in het totaalplaatje?'. Wanneer wordt gekeken naar het overzicht van de meningen van de rector, de decanen, de personen betrokken bij pre-mastertrajecten en pre-masterstudenten, zijn er enkele punten die vaak genoemd worden. Zo is er behoefte aan meer maatwerk, meer samenwerking met de HU, verbetering van administratieve zaken en meer aandacht voor academische vaardigheden.

Voorwoord

Geachte lezer,

Voor u ligt het onderzoeksverslag 'Pre-mastertraject: een Masterlijk traject?' over het onderzoek naar pre-mastertrajecten. Dit onderzoek werd uitgevoerd door Stichting OER als tweede onderzoek van dit jaar. Sinds het bestaan van pre-mastertrajecten in 2004 is er nog niet veel onderzoek gedaan naar pre-masterstudenten en dit rapport bevat dan ook veel nieuwe resultaten en inzichten.

Pre-mastertrajecten zijn trajecten die studenten meer mogelijkheden geven na bijvoorbeeld het halen van hun HBO of WO-bachelor. Als Stichting OER staan wij volledig achter deze trajecten! Tijdens het onderzoek hebben we veel mensen gesproken die intensief te maken hebben met dit type trajecten. Hierbij hebben we gemerkt dat de beleidvorming en de administratieve kant in sommige gevallen lastig kan zijn. Toch zijn we blij dat de UU studenten deze mogelijkheden biedt!

In dit onderzoek zijn we op zoek naar de ervaringen en meningen van de pre-masterstudenten over het pre-mastertraject. De resultaten en de kennis die dit onderzoek oplevert kunnen bijdragen aan eventuele verbeteringen in het beleid en de omgang met pre-masterstudenten. Vanaf pagina 17 in dit verslag kunt u de antwoorden van de studenten per faculteit vinden. Deze resultaten zijn zeer nuttig voor beleidsmedewerkers op faculteitniveau. Voor medewerkers die met specifieke pre-mastertrajecten te maken hebben, is er vanaf pagina 23 een overzicht van de resultaten per pre-mastertraject. Dit verslag is bedoeld als naslagwerk bij het vormen van beslissingen, en we hopen dan ook dat het op deze manier gelezen wordt.

Veel leesplezier en voor meer informatie kunt u altijd contact met ons opnemen!

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Stichting OER,
Marije Berkelaar, voorzitter

Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport
Achter Sint Pieter 25, kamer W101
3512 HR Utrecht
oyer@studver.uu.nl
www.oyer.studver.uu.nl

Inhoudsopgave

	Pagina
Samenvatting	1
Voorwoord	2
Inleiding	4
1. Onderzoeksopzet	6
2. Resultaten	8
2.1 Resultaten voor de gehele Universiteit Utrecht	9
2.2 Resultaten per Faculteit	17
Sociale Wetenschappen	17
Geneeskunde	18
Geesteswetenschappen	19
Bètawetenschappen	20
Recht, Economie en Bestuur en Organisatie	21
Geowetenschappen	22
2.3 Resultaten per pre-mastertraject	23
Onderwijskundig Ontwerp en Advisering	23
Orthopedagogiek	26
Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken	29
Vraagstukken van Beleid en Organisatie	30
Multiculturalisme in Vergelijkend Perspectief	31
Arbeids- en Organisationspsychologie	33
Verplegingswetenschap	34
Fysiotherapiewetenschap	36
Spaanse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie	37
Duitse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie	38
Nederlandse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie	39
Wortels en Ontwikkeling van het Christendom	40
Theologie en Geestelijke Verzorging	41
Filosofie in Bedrijf	42
Farmacie	43
Game en Media Technology	44
Biology of Disease	45
Content and knowledge engineering	46
International Economics and Business	48
Strategisch Human Resource Management	49
Sustainable Development	50
Science and Innovation Management	51
Geology	52
3. Conclusies en bevindingen	53
4. Aanbevelingen	55
Nawoord	56
Literatuur	57
Bijlage I. Studentenenquête	58
Bijlage II: Enquête personen betrokken bij pre-mastertrajecten	62

Inleiding

Na 19 juni 1999 is het hoger onderwijs nooit meer hetzelfde. Op deze dag werd de Bolognaverklaring ondertekend door 29 Europese landen, waarmee besloten werd dat men zou streven naar vergelijkbaar hoger onderwijs. Elk land dat deze verklaring heeft ondertekend heeft uiterlijk in 2009 een bachelor-masterstelsel, waardoor uitwisseling tussen de universiteiten gemakkelijker wordt (Wikipedia, 2008).

Nederland is in 2002 overgegaan op het BaMa-stelsel. Dat betekent dat een student zich na drie jaar universiteit – mits hij alles haalt – “bachelor” mag noemen. Een HBO-student behaalt ook de titel bachelor, zij het na vier jaar. Op het HBO kun je echter niet doorstromen naar een master, waardoor deze studenten aangewezen zijn op de universiteit. Een universitaire master sluit echter niet naadloos aan op een HBO-bachelor. Om studenten met deficiënties in hun vooropleiding toch de kans te bieden door te laten studeren, is in de Bolognaverklaring opgenomen dat alle onderwijsinstellingen gelegenheid moeten bieden die deficiënties weg te werken (Landelijke Studenten Vakbond [LSVB], 2008; HU, 2008).

Op dit moment bieden veel universiteiten deze gelegenheid door zogenoemde pre-mastertrajecten of schakeljaren.

Situatieschets van Nederland

Met een HBO-diploma op zak, is het inderdaad mogelijk om aan de bekende universiteiten door te stromen naar een master op hetzelfde vakgebied, mits je een schakelprogramma volgt. Een HBO-opleiding sluit namelijk niet naadloos aan, omdat het veel meer gericht is op de praktijk (Universiteit van Amsterdam, 2005).

Toch is het niet op elke universiteit even gemakkelijk om een schakelprogramma te volgen voor de master van jouw keuze. De UvA biedt op de meeste gebieden een schakelprogramma aan en wanneer dit niet het geval is, is het mogelijk om vrijstellingen te krijgen voor de bachelor. Voor studenten van de Hogeschool van Amsterdam is het in sommige gevallen zelfs mogelijk om direct met de master te beginnen, omdat de universiteit en de hogeschool veel samenwerken (Universiteit van Amsterdam, 2005). Ook in Leiden worden op bijna alle faculteiten schakelprogramma's aangeboden. Alleen op de rechtenfaculteit moeten studenten met een HBO-diploma de gehele bachelor doorlopen. Wel zijn er speciale programma's voor studenten met een tweedegraads lesbevoegdheid. Na afloop van dit programma hebben zij zowel een mastertitel als een eerstegraads lesbevoegdheid (Universiteit Leiden, n.d.). De Erasmus Universiteit biedt ook mogelijkheden op vrijwel alle gebieden, maar in tegenstelling tot andere universiteiten kunnen de schakelprogramma's tot twee jaar duren. Ook bieden zij soms in plaats van schakelprogramma's een verkorte bacheloropleiding (Erasmus Universiteit Rotterdam, n.d.). Op de Rijksuniversiteit Groningen kun je ook op verschillende gebieden een schakelprogramma volgen. Deze duren over het algemeen één jaar, maar kunnen ook twee jaar in beslag nemen. Studenten van hogescholen in de Noordelijke provincies hebben echter ook de mogelijkheid om in hun laatste jaar van de HBO al een verzaamd traject te volgen en op die manier direct toegang te krijgen tot een aansluitende master (Rijks Universiteit Groningen, n.d.).

Op alle genoemde universiteiten worden verschillende faciliteiten geboden voor HBO-studenten die door willen studeren. Hetzij in de vorm van een schakelprogramma, een verkorte bacheloropleiding of in de vorm van een samenwerkingsverband met de hogescholen. Ook wordt middels de website van de universiteiten duidelijk welke stappen je als student moet ondernemen om in aanmerking te komen voor een schakelprogramma.

Pre-mastertraject aan de UU

Elzelien van Buuren is projectmedewerker “doorlopende leerwegen” aan de Universiteit Utrecht en houdt zich dus – onder andere – bezig met pre-mastertrajecten. Zij vertelt dat pre-mastertrajecten op de UU sinds 2004 bestaan. Deze zijn in samenwerking met de Hogeschool Utrecht opgezet, zodat HU-studenten gemakkelijker kunnen doorstromen naar een universitaire master. Naast studenten van de HU, maken ook andere HBO'ers gebruik van de trajecten.

Niet op alle faculteiten is zijn de pre-mastertrajecten echter hetzelfde geregeld. Bij Sociale Wetenschappen zijn vaste trajecten ontwikkeld, omdat deze opleidingen goed aansluiten op de opleidingen van het HBO. Hier is ook het animo van de HBO-studenten hoog om door te stromen naar een universitaire master. Andere faculteiten hebben slechts enkele pre-masterstudenten en bieden daarom programma's op maat aan, waarbij bijvoorbeeld alleen de onderzoeksvaardigheden worden bijgespijkerd.

Aan deze decentrale regeling zitten echter wel nadelen. Elzelien vertelt dat omdat elke faculteit zelf de pre-mastertrajecten faciliteert, er ook geen centrale registratie plaatsvindt. Hierdoor is het onduidelijk wie de pre-masterstudenten zijn en hoe zij het doen op de universiteit. Het is zelfs niet duidelijk hoeveel studenten nu eigenlijk een pre-mastertraject volgen.

Op de site van de UU wordt wel duidelijk hoeveel pre-mastertrajecten er zijn. Studenten hebben de keuze uit 28 verschillende (vaste) pre-mastertrajecten. Daarnaast zijn er dus nog enkele tientallen opleidingen die studenten een programma op maat aanbieden, waardoor studenten geen 'officiële' pre-masterstudent zijn.

Onderzoeksvraag

Uit het gesprek met Elzelien werd duidelijk dat er nog geen enkel grootschalig onderzoek is gedaan naar de pre-mastertrajecten of -studenten. Stichting OER vraagt zich dan ook af: 'Wie zijn de pre-masterstudenten en wat vinden zij van het pre-mastertraject?'

De onderzoeksvraag van dit onderzoek is daarom: "Wie zijn de pre-masterstudenten en wat vinden zij van het pre-mastertraject?" Hierbij horen de volgende deelvragen:

1. Wat zijn de kenmerken van de pre-masterstudenten aan de Universiteit Utrecht?
2. Waar en hoe hebben de pre-masterstudenten informatie verkregen over het pre-mastertraject en wat vinden zij van deze informatie?
3. Welke ideeën zijn er vanuit de student om de pre-mastertrajecten te optimaliseren?
4. Hoe denken de contactpersonen, decanen en de rector over pre-mastertrajecten, en hoe past dit in het totaalplaatje?

1. Onderzoeksopzet

Hieronder wordt beschreven hoe het onderzoek uitgevoerd zal worden.

De onderzoeksmethode

Om een beter beeld te krijgen van wat pre-mastertrajecten inhouden, en wat er speelt rond dit onderwerp, is er uitgebreid vooronderzoek gedaan. Ten eerste is het internet doorzocht, met name de site van de UU, naar informatie gerelateerd aan pre-mastertrajecten. Daarnaast hebben er een aantal oriënterende gesprekken plaatsgevonden met personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten, onder andere metmet Elzelien van Buuren, Alice Bor, Jos Bierbooms en Gönül Dilaver.

Naar aanleiding van het vooronderzoek is de onderzoeksvraag opgesteld, waarna is bekeken welke methode het beste zou passen bij dit onderzoek. Er is gekozen voor een kwantitatief onderzoek omdat met dit type onderzoek in kaart kan worden gebracht hoe meningen, opvattingen of problemen binnen een bepaalde groep verdeeld zijn. Stichting OER heeft in dit onderzoek gekozen voor het gebruik van enquêtes. Omdat uit vooronderzoek bleek dat er weinig bekend was over het onderwerp, is ook gekozen voor een exploratieve opzet. Om deze reden zijn er enquêtes afgenomen onder pre-masterstudenten en onder personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten, zoals studieadviseurs en mastercoördinatoren. De enquête voor de pre-masterstudenten bevat 25 items, voornamelijk gesloten vragen met vooraf opgestelde antwoordmogelijkheden en stellingen die werden getoets aan de hand van een zevenpuntsschaal. Deze enquête is bijgevoegd als bijlage I.

De vragenlijst begint met een aantal demografische gegevens, het doel van deze vragen is tijdens de analyse te kijken naar verschillen tussen groepen. Er wordt gevraagd naar geslacht, leeftijd, studie en vooropleiding. Daarna volgen een aantal algemene vragen over het pre-mastertraject die te maken hebben met de vorm van het traject, de reden waarom de student dit traject volgt, en de reden dat de student dit traject aan de UU volgt. Het tweede deel van de vragenlijst valt onder het kopje 'Informatie over het pre-mastertraject'. Hieronder vallen specifieke vragen over het pre-mastertraject. Het eerste en tweede deel van deze vragenlijst dragen bij aan de beantwoording van de eerste deelvraag: 'Wat zijn de kenmerken van de pre-masterstudenten aan de Universiteit Utrecht?'. Het derde deel van de vragenlijst valt onder 'Voorlichting' en geeft betrekking op de tweede deelvraag: 'Waar en hoe hebben de pre-masterstudenten informatie verkregen over het pre-mastertraject en wat vinden zij van deze informatie?'. In het vierde deel van de vragenlijst 'Inhoud pre-mastertraject', kan de student zijn mening geven over het pre-mastertraject. In dit deel wordt deelvraag drie beantwoord: 'Welke ideeën zijn er vanuit de student om de pre-mastertrajecten te optimaliseren?'. Daarnaast wordt de informatie uit dit gedeelte van de vragenlijst ook meegenomen in deelvraag vier: 'Hoe denken de contactpersonen, decanen en de rector over pre-mastertrajecten, en hoe past dit in het totaalplaatje?'.

De enquête voor de personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten bevat 14 items, voornamelijk stellingen die werden getoets aan de hand van een zevenpuntsschaal, en enkele open en gesloten vragen. Deze enquête is bijgevoegd als bijlage II. Eerst wordt er gevraagd naar algemene informatie over de rol met betrekking tot pre-mastertrajecten, over welke trajecten het gaat, het aantal studenten en de vorm van de aangeboden trajecten. Daarna wordt er overgegaan op stellingen die betrekking hebben op pre-mastertrajecten onder het kopje 'Pre-mastertrajecten'. Tot slot wordt het belang van de pre-mastertrajecten ondervraagd onder het kopje 'Belang van pre-mastertrajecten'. De informatie uit deze gehele enquête wordt gebruikt ter beantwoording van deelvraag vier.

Naast de enquêtes, is er ook een specifieke vraag gesteld aan de decanen van de faculteiten: 'Hoe ziet u de toekomst van de pre-mastertrajecten aan uw faculteit?'. Aan de decaan werd een vraag met dezelfde strekking gesteld: 'Hoe ziet u de toekomst van de pre-mastertrajecten aan de Universiteit Utrecht?'. De antwoorden op deze vragen dragen bij aan de beantwoording van deelvraag vier.

De steekproef

Bij het bepalen van de steekproef is uitgegaan van alle Utrechtse faculteiten met uitzondering van University College, Roosevelt Academy en faculteit Diergeneeskunde. Het beoogde aantal respondenten is vastgesteld op tweehonderd. Bij deze steekproefomvang kan er waarschijnlijk een betrouwbaar beeld van de pre-masterstudentenpopulatie worden gegeven.

De bedoeling is dat er van elke faculteit studenten worden bereikt, evenredig naar de grootte (aantal pre-masterstudenten) van die faculteit. Een overzicht van de gewenste aantallen is hieronder te zien in tabel 1.

Tabel 1: Gewenste aantallen per faculteit

Faculteit:	Richtaantal respondenten:
Bètawetenschappen	8
Geesteswetenschappen	48
Geneeskunde	23*
Geowetenschappen	13
Recht economie bestuur en organisatie	2
Sociale wetenschappen	106
Totaal:	200

De cijfers in deze tabel zijn gebaseerd op informatie over het aantal pre-masterstudenten per faculteit. Verkregen van studentenservice.

**Het cijfer van deze faculteit is gebaseerd op informatie van de mastercoördinator van de pre-mastertrajecten die worden aangeboden vanuit faculteit Geneeskunde.*

Dataverzameling

Het verzamelen van de data zal gebeuren door te enqueteren bij colleges waarvan bekend is dat ze gevolgd worden door pre-masterstudenten. In de pauze kunnen de studenten de vragenlijsten invullen. Van te voren wordt er contact opgenomen met de docent. Er wordt door een bestuurslid van Stichting OER een korte inleiding gegeven van maximaal 2 minuten. In deze inleiding wordt verteld wat het doel van Stichting OER is (het vertegenwoordigen van de mening van de student over onderwijszaken door middel van wetenschappelijk onderzoek), en er wordt verteld wat we van de studenten vragen, namelijk hun mening over een actueel onderwerp en 10 minuten van hun tijd voor het invullen van de enquête. Ook wordt tijdens deze inleiding duidelijk gemaakt dat deze enquête alleen voor pre-masterstudenten is bedoeld.

Andere studenten krijgen de enquête van de studiebegeleider of de coordinator van het pre-mastertraject per e-mail en hen wordt gevraagd de vragenlijst digitaal in te vullen en te retourneren naar het e-mailadres van Stichting OER.

Naast studenten worden er ook coordinatoren, studiebegeleiders en contactpersonen van de pre-mastertrajecten geenqueteerd. Deze worden eerst via de e-mail benaderd om om de bereidheid tot invulling van deze enquête te bevestigen. Daarna zal de enquête per post worden verstuurd, waarbij een retourenvelop wordt bijgevoegd. De vraag aan de decanen en de rector zal per e-mail gesteld worden.

Analyse

De binnengekomen enquêtes worden genummerd en de resultaten worden gecodeerd ingevoerd in een bestand van het statistiekprogramma SPSS, versie 14.0.

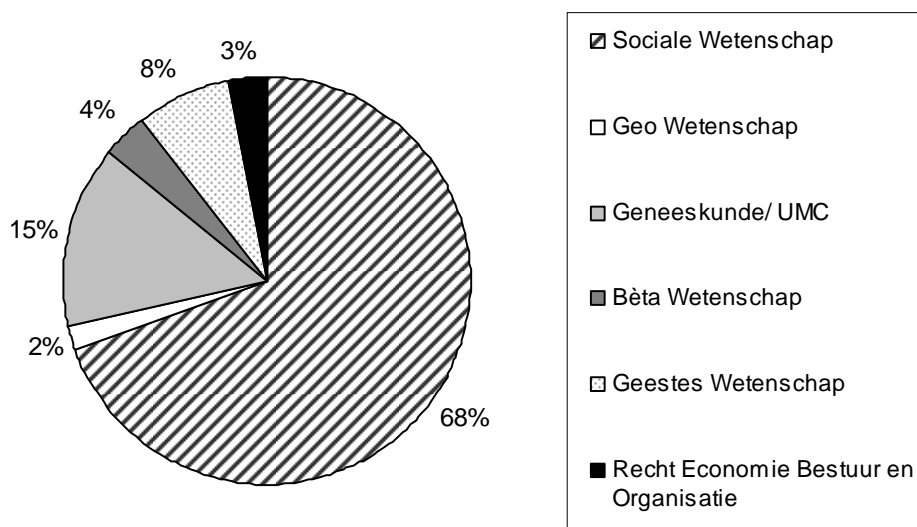
Hierbij worden duidelijk foute antwoorden verwijderd en invoerfouten worden verbeterd. Met behulp van hercodering worden de respondenten verdeeld per faculteit. Met SPSS wordt bepaald hoe vaak bepaalde antwoorden zijn gegeven en wordt van de relevante data het gemiddelde berekend. Er wordt geen gebruik gemaakt van andere statistische berekeningen, aangezien het hier om een steekproef gaat waarbij sommige groepen erg klein zijn. Het is daarom voldoende de gemiddelden en percentages te bekijken.

2. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksresultaten besproken. Achtereenvolgens worden de thema's van de deelvragen behandeld: kenmerken van de pre-masterstudenten, informatie verkrijgbaar over pre-mastertrajecten, ideeën ter optimalisering en het totale beeld met meningen van personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten, de decanen, de rector en de pre-masterstudenten. De resultaten zullen op drie niveaus uiteengezet worden, te weten: de gehele universiteit, per faculteit en tot slot per pre-mastertraject. Maar allereerst wordt kort uitgewerkt wat de kenmerken zijn van de respondentengroep.

Respondentengroep

In totaal hebben er 201 studenten meegewerkt aan dit onderzoek, waarvan 199 huidige pre-masterstudenten. Van alle faculteiten zijn respondenten bereikt. Een overzicht van de percentages pre-masterstudenten per faculteit is te zien in figuur 1.

Figuur 1: Verdeling van de steekproef (N = 201 of N=199)

De volgende opleidingen hebben meegewerkt; Orthopedagogiek, Verplegingswetenschap, Onderwijskundig Ontwerp en Advisering, Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken, Fysiotherapiewetenschap, Multiculturalisme in Vergelijkend Perspectief, Nederlandse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie, Duitse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie, Spaanse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie, Game and Media Technology, International Economics and Business, Science and Innovation Management, Vraagstukken van Beleid en Organisatie, Wortels en Ontwikkeling van het Christendom, Theologie en Geestelijke Verzorging, Godsdienst in de Moderne Wereld, Arbeids- en Organisatiepsychologie, Farmacie, Filosofie in Bedrijf, Biology of Disease, Geology, Strategisch Human Resource Management, Content Knowledge Engineering en Sustainable Development.

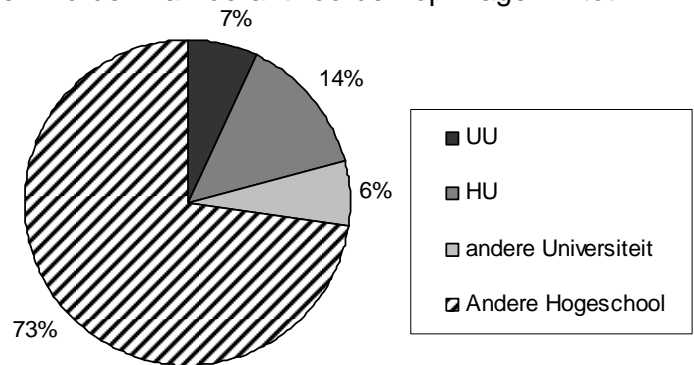
2.1 Resultaten voor de gehele Universiteit Utrecht

Wat zijn de kenmerken van de pre-masterstudenten aan de Universiteit Utrecht?

De man/vrouw verdeling van de steekproef was 23/77. De meerderheid van de studenten studeerde voltijd (69%). De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 57 jaar en de gemiddelde leeftijd is 25,5. Ruim 75% van de studenten heeft een leeftijd in de range van 20 tot en met 26 jaar. Hieronder zullen de resultaten gegeven worden van de antwoorden op vragen 7 tot en met 13.

Vraag 7: Aan welke instelling heb je je vooropleiding gedaan?

Zoals in de figuur hiernaast te zien is, kwam 7% van de pre-masterstudenten uit onze steekproef vanaf de UU, 14% kwam vanaf de HU, 6% van een andere Universiteit, en 73% had een vooropleiding aan een andere Hogeschool gevolgd.

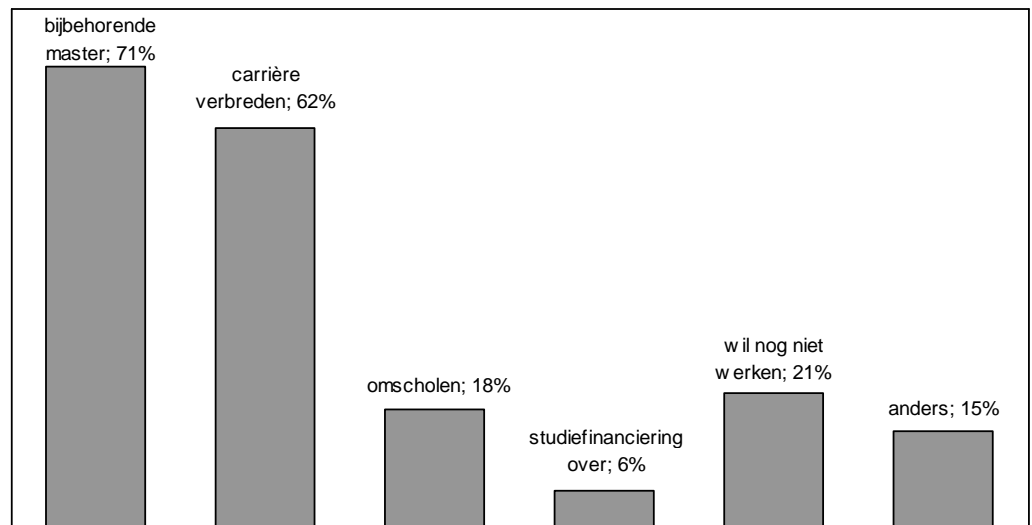
Figuur 2: instelling vooropleiding pre-masterstudenten

Vraag 8: Op welke manier is je pre-mastertraject voor jou samengesteld?

Het merendeel van de ondervraagde pre-masterstudenten (86%) volgde het traject in voltijd, 14% volgde het traject in deeltijd.

Vraag 9: Waarom ben je een pre-mastertraject gaan volgen?

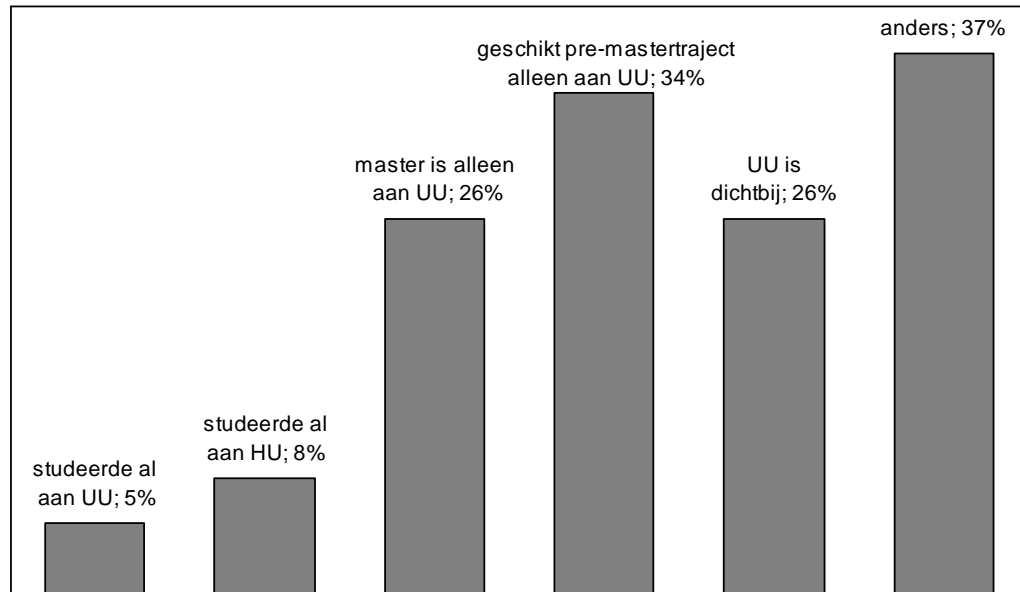
Bij deze vraag was het mogelijk meerdere antwoordcategorieën aan te geven. Zoals in figuur 3 te zien is, geven de ondervraagde studenten aan voornamelijk het pre-mastertraject te volgen omdat ze de bijbehorende master willen volgen, op de tweede plaats staat de behoefte om de carrière te verbreden. 15% geeft aan om andere redenen het traject te volgen, onder andere: verdieping, specialisatie en uit interesse.

Figuur 3: redenen voor het volgen van een pre-mastertraject

Vraag 10: Waarom ben je je pre-mastertraject aan de Universiteit Utrecht gaan volgen?

Ook bij deze vraag was er de mogelijkheid meerdere antwoordcategoriën aan te geven. Zoals in figuur 4 te zien is, gaf 34% aan dat er alleen aan de UU een geschikt pre-mastertraject wordt aangeboden, 37% gaf aan om andere redenen voor de UU te hebben gekozen. 11% gaf bijvoorbeeld als andere reden dat aan de UU de opleiding van kortere duur is dan op andere universiteiten.

Figuur 4: reden voor het volgen van een pre-mastertraject aan de Universiteit Utrecht

Vraag 11: Volg jij je pre-mastertraject in deeltijd of voltijd?

Uit de resultaten blijkt dat de meeste pre-masterstudenten (69%) hun studie in voltijd volgen, maar 31% volgt het pre-mastertraject in deeltijd.

Vraag 12: Hoeveel ECTS (studiepunten) omvat het pre-mastertraject dat jij volgt?

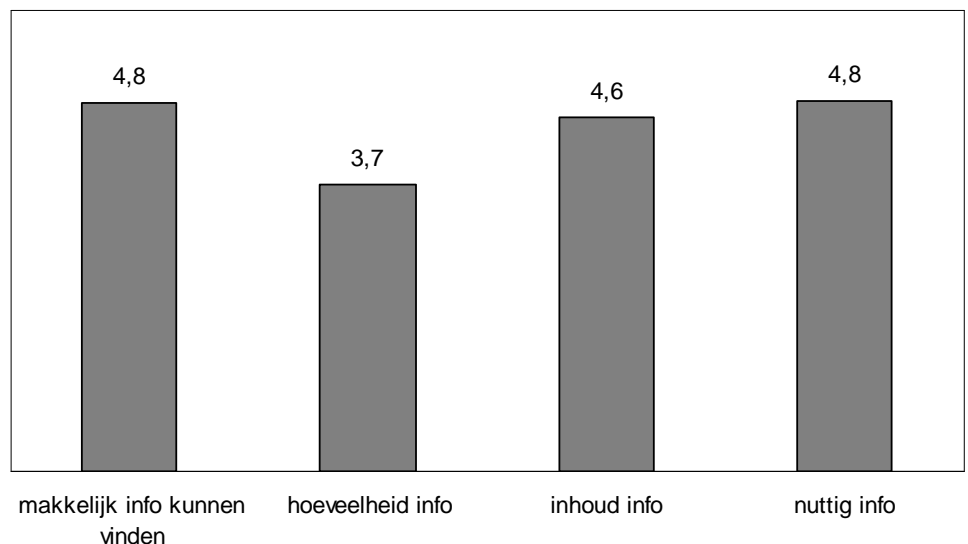
De grote meerderheid (69%) van de ondervraagde pre-masterstudenten heeft een pre-mastertraject dat 60 ECTS omvat. Op de tweede plaats staat een traject van 30 ECTS (18%), op de derde plaats staat 45 ECTS (4%).

Vraag 13: Hoe lang zal je pre-mastertraject, zonder studievertraging, in totaal duren?

Het grootste gedeelte (72%) van de studenten volgt een pre-mastertraject dat één jaar zal duren, op de tweede plaats staat een traject van twee jaar (17%).

De informatie beschikbaar over pre-mastertrajecten

Hieronder zullen de resultaten van vraag 15 tot en met 20 gegeven worden. Deze hebben allen betrekking op de informatie over het pre-mastertraject: waar de studenten die hebben gezocht en wat ze ervan vinden.

Figuur 5: gemiddelde tevredenheid op een zevenpuntsschaal met aspecten van de beschikbare informatie

Vraag 15: Heb je, voordat je aan je pre-mastertraject begon, gemakkelijk informatie kunnen vinden over pre-mastertrajecten?

Zoals in figuur 5 te zien is, waren de ondervraagde pre-masterstudenten gemiddeld iets boven gemiddeld tevreden met het gemak waarmee informatie werd gevonden.

Vraag 16: Waar heb je toen informatie gezocht over pre-mastertrajecten?

Uit de antwoorden op deze vraag bleek dat de meeste informatie werd gezocht op de site van de UU (92%), 35,5% heeft een Mastervoorlichting bezocht, 33,5% heeft contact opgenomen met UU. Een overzicht is te zien in tabel 2.

Vraag 17: Wat vond je van de hoeveelheid informatie die vooraf beschikbaar was over pre-mastertrajecten?

In figuur 5 is te zien dat de pre-masterstudenten iets onder gemiddeld tevreden waren met de hoeveelheid informatie die vooraf beschikbaar was over het pre-mastertraject.

Vraag 18: Wat vond je van de inhoud van deze informatie?

Wanneer het ging over de inhoud van de informatie, geven de pre-masterstudenten aan iets boven gemiddeld (4,6) tevreden te zijn. Opvallend bij de antwoorden op deze vraag is dat maar 1% van de studenten aangeeft de inhoud zeer goed te vinden.

Vraag 19: In hoeverre was deze informatie nuttig bij het maken van je keuze?

De nuttigheid van de informatie wordt iets boven gemiddeld gewaardeerd, met een gemiddelde waardering van 4,8. Opvallend is dat het grootste gedeelte van de studenten, hier een score van 5 (27%) of 6 (28%) geeft.

Vraag 20: Miste je bepaalde informatie over het pre-mastertraject?

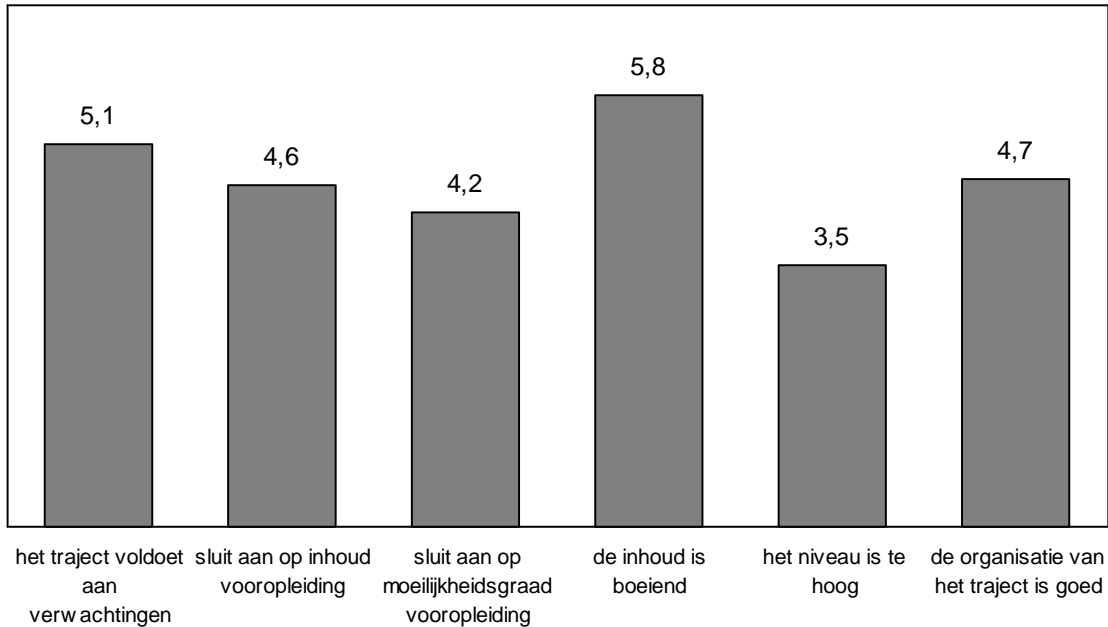
Een gedeelte (38,5%) geeft aan geen informatie te missen. Hieruit blijkt dat het overgrote deel dus wél informatie mist. Er mist vooral informatie over de vakken die gevolgd moeten worden (31,5%) en de mogelijkheden na het pre-mastertraject (17%). Zie onderstaande tabel.

Gehele Universiteit Utrecht	
Waar informatie gezocht:	
site HU	2,5%
site UU	92%
contact opgenomen met HU	3%
contact opgenomen met UU	33,5%
Centrum Studiekeuze	2%
Mastervoorlichting	35,5%
Via pre-masterstudenten	14,5%
Anders	14%
Mis informatie over:	
Mis geen informatie	38,5%
Toelatingseisen	10%
Vakken	31,5%
Mogelijkheden na pre-master	17%
Contactpersonen	9,5%
Anders	21,5%

Tabel 2: overzicht van waar de studenten informatie hebben gezocht en welke informatie ze misten

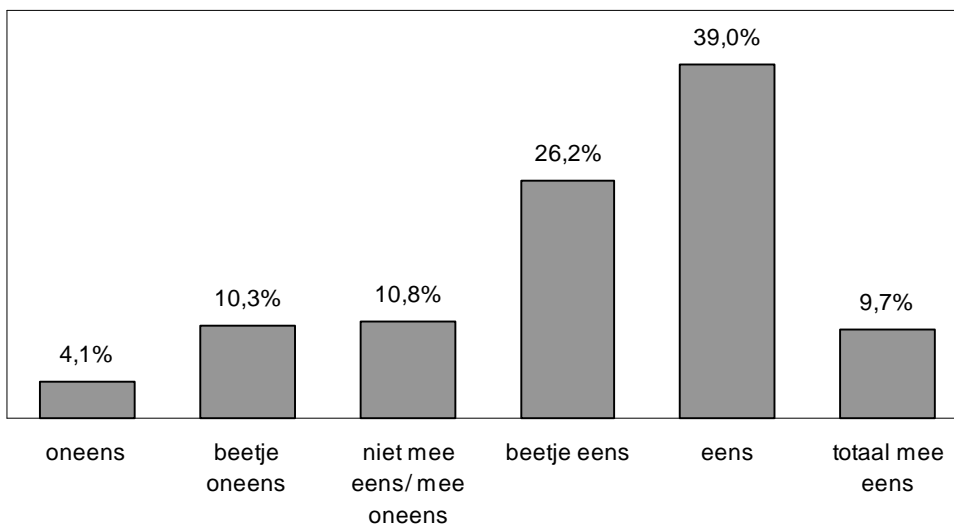
Inhoud van het pre-mastertraject

De mening van de ondervraagde studenten over het pre-mastertraject zal hier besproken worden, alsmede punten die deze studenten aangeven ter optimalisering van de pre-mastertrajecten. In onderstaande figuur zijn de gemiddelde antwoorden van de ondervraagde pre-masterstudenten gegeven op een zevenpuntsschaal (1= totaal mee oneens, 7= totaal mee eens). Hierna zal per stelling de verdeling gegeven worden in een figuur, zodat duidelijk wordt hoe de pre-masterstudenten hebben geantwoord op de vraag in hoeverre ze het eens zijn met de stellingen.

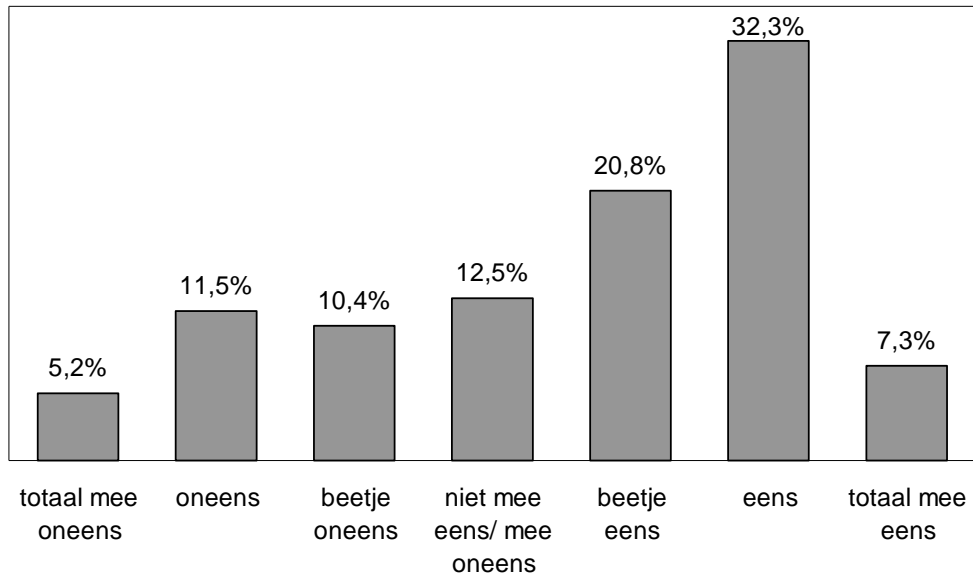
Figuur 6: mening van pre-masterstudenten over enkele aspecten van het pre-mastertraject

Vraag 21, stelling A: *Het pre-mastertraject voldoet aan mijn verwachtingen.*

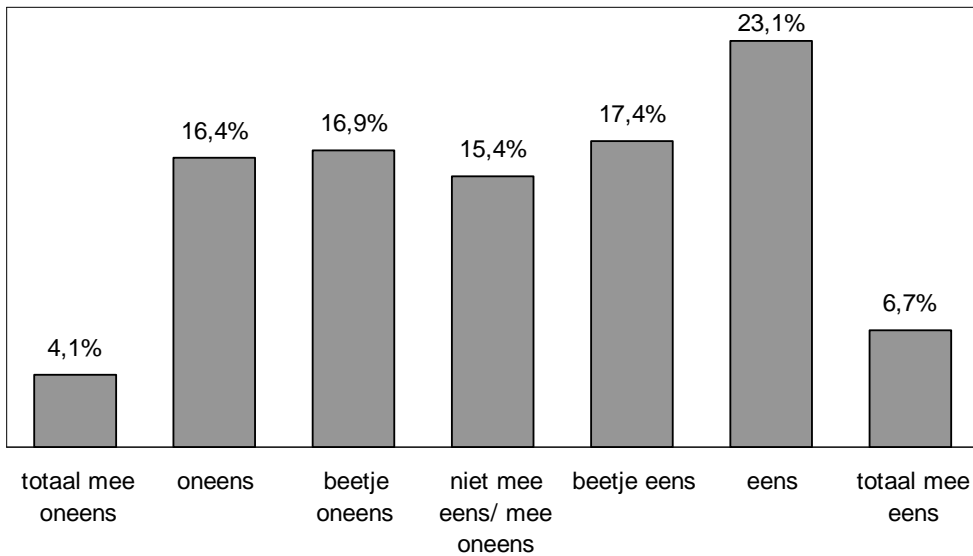
Figuur 7: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling A

Vraag 21, stelling B: *Het pre-mastertraject sluit qua inhoud aan op mijn vooropleiding.*

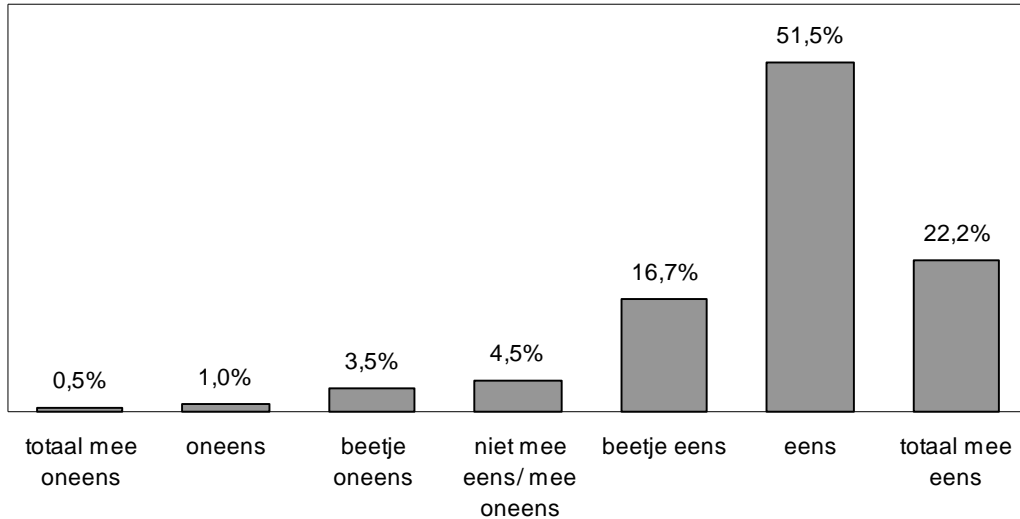
Figuur 8: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling B

Vraag 21, stelling C: *Het pre-mastertraject sluit qua moeilijkheidsgraad aan op mijn vooropleiding.*

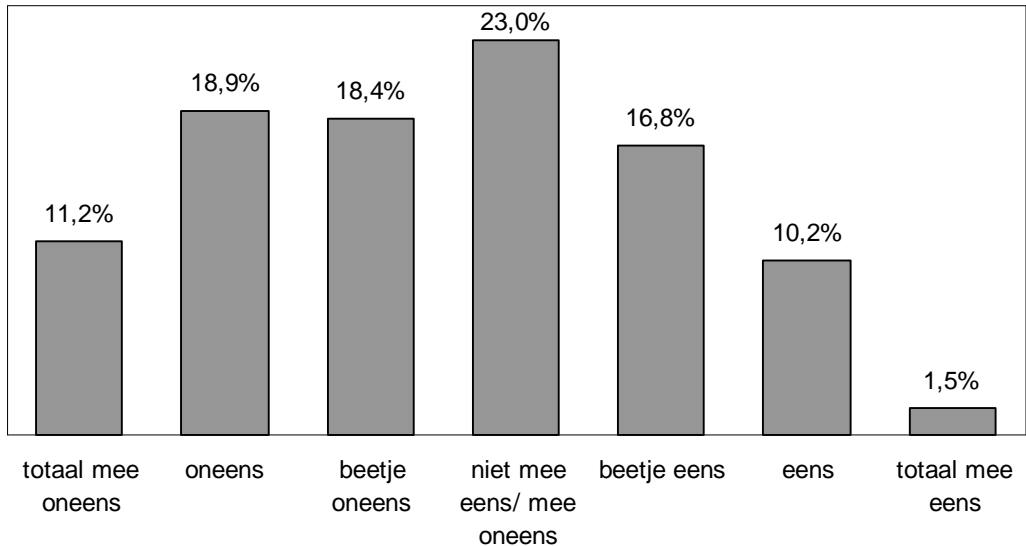
Figuur 9: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling C

Vraag 21, stelling D: *De inhoud van het pre-mastertraject is boeiend.*

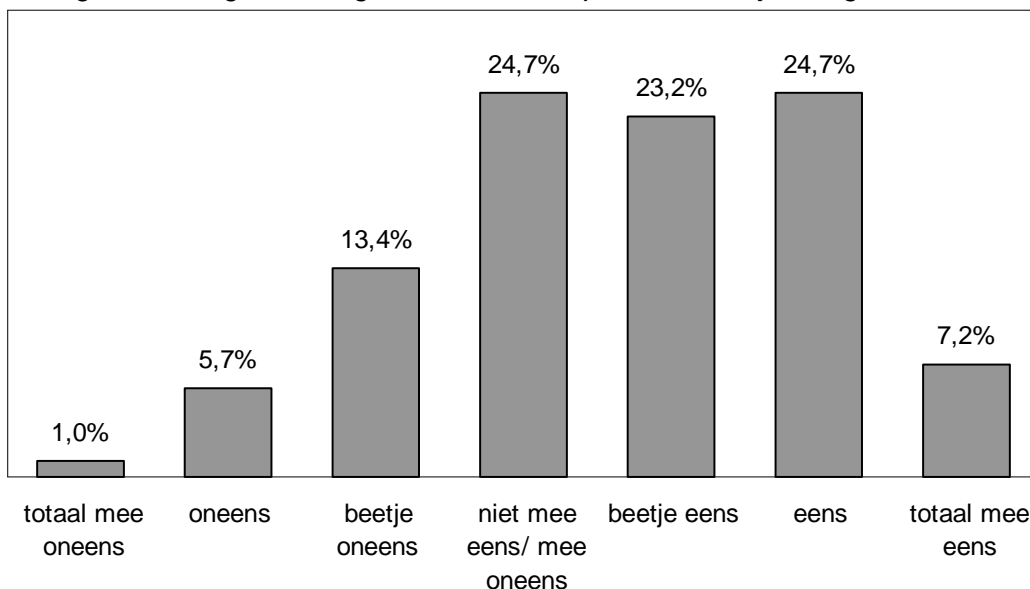
Figuur 10: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling D

Vraag 21, stelling E: *Het niveau van het pre-mastertraject is te hoog.*

Figuur 11: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling E

Vraag 21, stelling F: *De organisatie van het pre-mastertraject is goed.*

Figuur 12: verdeling van de antwoorden van de pre-masterstudenten bij stelling A

Het blijkt dat de pre-masterstudenten uit onze steekproef de inhoud van het traject bovengemiddeld boeiend vinden, ook voldoet het traject iets boven gemiddeld aan de verwachtingen. Op de andere punten, niveau, aansluiting op inhoud en moeilijkheidsgraad vooropleiding en de organisatie, wordt rond het gemiddelde (gemiddeld is 4) gescoord). Na dit globale overzicht, is het belangrijk te bekijken wat de pre-masterstudenten voor ideeën hebben om de trajecten te optimaliseren.

Vraag 25: Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan jouw pre-mastertraject?

Op deze open vraag geeft de het grootste percentage studenten, 17%, aan dat er vooral op het gebied van organisatie, duidelijkheid en communicatie ruimte is tot optimalisering. Voorbeelden van antwoorden zijn: *‘Coördinatie, handleidingen, richtlijnen duidelijker!’*, *‘Geen introductieweek! Gewoon één duidelijke informatiedag’*. Op de tweede plaats staat (meer) aandacht voor wetenschappelijke vaardigheden (12%). *‘Wellicht een cursus wetenschappelijk schrijven aan het begin van het traject. Dit wordt namelijk meteen van je verwacht, terwijl je die op het HBO niet aangeboden hebt gekregen.’* De studenten geven ook aan behoefte te hebben aan meer begeleiding en contact met contactpersonen (11%) *‘Meer begeleiding qua overstap van HBO naar Universiteit’*. 10% van de ondervraagde studenten geeft aan dat bepaalde administratieve zaken beter zouden kunnen. *‘Naar mijn mening is het niet helemaal duidelijk hoe de aanmelding van een pre-master student precies loopt’*, *‘Omdat je nogal vaag staat ingeschreven (geen master of bachelor) is inschrijving in de cursussen soms problematisch’*. Andere studenten zouden graag zien dat er meer mogelijkheden komen met betrekking tot de vorm van het pre-mastertraject (9%). *‘Bespreek de inhoud van het te volgen vakkenpakket met de student zelf en zie of er misschien overlappingen zijn, of dat de student graag zelf wil aanvullen met vakken’*.

Ook worden er punten genoemd die betrekking hebben op specifieke cursussen (9%). Een ander idee ter optimalisering van de pre-mastertrajecten is het geven van meer voorlichting en informatie op hogescholen (6%). Verlaging van de werkdruk/studielast (5%), efficiënter werken (4%), duidelijkere beargumentering van de keuze voor bepaalde vakken en de opbouw van het traject (4%), het aanbieden van vakken die meer specifiek gericht zijn op de master (4%), en tot slot meer duidelijkheid over de mogelijkheden met het pre-mastertraject (3%). Een deel van de pre-masterstudenten uit onze steekproef (6%) geeft expliciet aan geen verbeterpunten te hebben.

Alle verbeterpunten die de ondervraagde pre-masterstudenten hebben genoemd zijn in zijn geheel terug te lezen bij de overzichten per pre-mastertraject vanaf pagina 23.

Totale beeld Pre-mastertrajecten Universiteit Utrecht

Rector Magnificus Hans Stoof over de toekomst van de pre-mastertrajecten

Meer vorm en bekendheid, meer gebruik van pre-mastertrajecten tijdens Bachelor HU, belangrijk dat studenten vanaf HU die een WO masterwillen volgen en aankunnen, en hiertoe ook de **mogelijkheid** krijgen.

Sociale Wetenschap	Geneeskunde/UMC	Geestes Wetenschap	REBO	Geo Wetenschap	Bèta Wetenschap
Decanen over de toekomst					
Mogelijk afschaffen: te duur. Of duale paden i.s.m. HU	Overgang naar WO vergt training. Blijven trajecten aanbieden	Trajecten vragen om maatwerk. Toekomst onzeker door financiering. Succesvolle voorbereiding master?	Ook in toekomst goede voorbereiding op master. Voor getalenteerde en gemotiveerde HBO studenten	Formele trajecten afgeschaft, gebruik van op maat regelingen en afspraken Hogescholen	Ziet trajecten niet verdwijnen, en misschien zelfs aan terrein winnen
Personen betrokken bij pre-mastertrajecten over verbeterpunten en het belang en de stimulatie van de pre-mastertrajecten (op een zevenpuntsschaal).					
Erkend worden als volwaardige trajecten. Meer maatwerk. Cursussen gericht op pre-masterstudenten. Cursus academische vaardigheden. Bekostiging langer traject Belang trajecten:6 Stimulatie:5 Gewenste stimulatie:6	Verbetering van de Inschrijvings-Procedure Belang trajecten:7 Stimulatie:7 Gewenste stimulatie:7	Langere trajecten. Studenten niet altijd voldoende kennis voor master Belang trajecten:6 Stimulatie:6 Gewenste stimulatie:5	- Belang trajecten:6 Stimulatie:5 Gewenste stimulatie:5	- Belang trajecten:5 Stimulatie:3 Gewenste stimulatie:4	Onderscheid tussen 'echte' en individuele pre-masterprogramma's. Standaardisering, Duidelijker m.b.t. financiering en registratie Belang trajecten:5 Stimulatie:3 Gewenste stimulatie:3
Pre-masterstudenten over verbeterpunten					
*Meer aandacht voor wetenschappelijke vaardigheden (16%) *Organisatie, duidelijkheid en communicatie (13,5%) *Specifiek over bepaalde cursussen (13,5%) *Meer begeleiding / contactpersonen (12,5%) *Administratieve zaken (9%)	* Organisatie, duidelijkheid en communicatie (32%) * Administratieve zaken (20%) * Werkdruk en studielast (16%) * Meer voorlichting en informatie op hogescholen (8%)	* Organisatie, duidelijkheid en communicatie (27,5%) * Administratieve zaken (18%) * Meer mogelijkheden met betrekking tot de vorm van het traject (18%) * Aandacht voor wetenschappelijke vaardigheden (9%)	* Meer mogelijkheden met betrekking tot de vorm van het traject (33,5%) *Meer begeleiding/ Contactpersonen (17%) *Organisatie, duidelijkheid en communicatie(17%) *Meer voorlichting en informatie op hogescholen (17%)	*Meer begeleiding/ contactpersonen (50%) *Meer duidelijkheid over de mogelijkheden met het pre-mastertraject (50%)	* Meer voorlichting en informatie op hogescholen 33,3%) * Meer mogelijkheden met betrekking tot de vorm van het traject (33,3%) *Meer begeleiding/ contactpersonen (15,5%)
Sociale Wetenschap	Geneeskunde/UMC	Geestes Wetenschap	REBO	Geo Wetenschap	Bèta Wetenschap

2.2 Resultaten per Faculteit

Overzicht Faculteit: Sociale Wetenschappen

Van deze faculteit zijn 138 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen Onderwijskundig Ontwerp en Advisering, Orthopedagogiek, Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken, Vraagstukken van Beleid en Organisatie, Multiculturalisme in vergelijkend perspectief en Arbeids- en Organisationspsychologie. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 51 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 24 jaar is. Van de participanten waren er 22 man en 126 vrouw. De studenten kwamen van de volgende instellingen: UU(7), HU(14) andere Universiteit (10) en andere Hogeschool(105).

Het merendeel volgt het traject in voltijd. Het gemiddeld aantal ECTS wat het pre-mastertraject omvat was bij een voltijdstudie 58 ECTS, en bij een deeltijdstudie 55,8 ECTS. De studenten waren vooral HBO vooropgeleid. Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer 1 stond (131 maal), 53 Studenten waren op de Mastervoorlichting geweest, andere studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU (40), contact opgenomen met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd (22), op de website van de HU (4), via Centrum Studiekeuze (3), contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider van de HU (2), de website van de HU bekeken (2), 21 Studenten gaven aan op andere manieren informatie te hebben gezocht.

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (39) en de mogelijkheden na het pre-mastertraject (28), ook informatie over toelatingseisen de miste volgens een aantal studenten (13). Daarnaast werd er informatie gemist over de contactpersonen (12), en over andere zaken (26).

De redenen die de studenten gaven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen liepen uiteen: UU is de enige Universiteit met een geschikt pre-mastertraject (52), UU is de dichtstbijzijnde Universiteit (34), de master wordt alleen aan de UU gegeven (18), studeerde aan HU en kon zo makkelijk doorstromen (8), studeerde al aan UU (5). De ondervraagde studenten hebben ook andere redenen gegeven (64).

Voor de specifieke redenen en de andere antwoorden die de studenten hebben gegeven: zie de overzichten per opleiding.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau van traject te hoog?				x			
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 3: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Sociale Wetenschappen met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Overzicht Faculteit: Geneeskunde

Van deze faculteit zijn 29 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen Verplegingswetenschap en Fysiotherapiewetenschap. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 54 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 30 jaar is. Van de participanten waren er 4 man en 25 vrouw. De studenten kwamen van de volgende instellingen: HU (5), andere Hogeschool (17). Het merendeel volgt het traject in deeltijd. Het gemiddeld aantal ECTS wat het pre-mastertraject omvat was zowel bij een voltijdstudie als bij een deeltijdstudie 30 ECTS. Alle studenten waren HBO vooropgeleid.

Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer 1 stond (25 maal), 16 studenten waren op de Mastervoorlichting geweest, andere studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU (11), contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider van de HU (2), de website van de HU bekeken (2), contact opgenomen met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd (3), en op andere manieren (2).

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (8) en de toelatingseisen (3), ook informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject miste volgens een student. Daarnaast werd er informatie gemist over de contactpersonen (2), en werden andere punten genoemd waarover informatie werd gemist (13).

De redenen die de studenten gaven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen liepen uiteen: de master wordt alleen aan de UU gegeven (24), UU is de enige Universiteit met een geschikt pre-mastertraject (7), UU is de dichtstbijzijnde Universiteit (6), studeerde aan HU en kon zo makkelijk doorstromen (3), en een andere reden (1).

Voor de specifieke redenen en de andere antwoorden die de studenten hebben gegeven: zie de overzichten per opleiding.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding					x		
Inhoud is boeiend						x	
Niveau van traject te hoog?			x				
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 4: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Geneeskunde met enkele aspecten op een zevenpuntsschaal.

Overzicht Faculteit: Geesteswetenschappen

Van deze faculteit zijn 15 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen Spaanse taal en cultuur: educatie en communicatie, Duitse taal en cultuur: educatie en communicatie, Nederlandse taal en cultuur: educatie en communicatie, Wortels en Ontwikkeling van het Christendom, Geestelijke verzorging en Filosofie in Bedrijf. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 57 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 31 jaar is. Van de participanten waren er 8 man en 7 vrouw. De studenten kwamen van de volgende instellingen: HU (3), UU(2), andere Universiteit (1) en andere Hogeschool (9). Het merendeel volgt het traject in voltijd. Het gemiddeld aantal ECTS wat het pre-mastertraject omvat was 67,5 bij een voltijdstudie, en 30 ECTS bij een deeltijdstudie. De studenten waren vooral HBO vooropgeleid.

Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer 1 stond (14 maal), acht studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU en twee studenten hebben contact opgenomen met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd. Andere manieren waarop de ondervraagde studenten informatie hebben gezocht: via Centrum Studiekeuze (1), op de Mastervoorlichting (1), 2 studenten gaven aan op een andere manier informatie te hebben gezocht.

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (6) en de contactpersonen (3), ook informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject miste volgens drie studenten. Daarnaast werd er informatie gemist over de toelatingseisen (1), en andere informatie (5).

De redenen die de studenten gaven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen liepen uiteen: UU is de enige Universiteit met een geschikt pre-mastertraject (7), UU is de dichtstbijzijnde Universiteit (7), de master wordt alleen aan de UU gegeven (2), studeerde al aan UU (1) en andere redenen (7).

Voor de specifieke redenen en de andere antwoorden die de studenten hebben gegeven: zie de overzichten per opleiding.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie			x				
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau van traject te hoog?			x				
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 5: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Geesteswetenschappen met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Overzicht Faculteit: Bètawetenschappen

Van deze faculteit zijn 7 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen Farmacie, Game and Media Technology, Biology of Disease en Content and Knowledge Engineering. De leeftijden lopen uiteen van 22 tot 31 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 26 jaar is. Van de participanten waren er 4 man en 3 vrouw. De studenten kwamen van de volgende instellingen: UU(3), HU(2), en andere Hogescholen (2). Het traject wordt in gelijke mate gevolgd in zowel voltijd als deeltijd. Het gemiddeld aantal ECTS wat het pre-mastertraject omvat was 75 bij een voltijdstudie, en 45 ECTS bij een deeltijdstudie. De verhouding HBO vooropgeleiden en WO vooropgeleiden was 50/50.

Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer 1 stond (5 maal), 2 studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU en 2 studenten hebben contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider van de HU. Één student gaf contact opgenomen te hebben met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd, en 1 student was op de Mastervoorlichting geweest. 2 Studenten hadden op een andere manier informatie gezocht.

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (5). Daarnaast misten de studenten informatie over de toelatingseisen (1), de contactpersonen (1), en de mogelijkheden na het pre-mastertraject (1). 1 Student gaf aan andere informatie te missen.

De redenen die de studenten gaven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen liepen uiteen: studeerde al UU (3), de master wordt alleen aan de UU gegeven (3), en andere redenen (2).

Voor de specifieke redenen en de andere antwoorden die de studenten hebben gegeven: zie de overzichten per opleiding.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie		x					
Informatie nuttig voor maken van keuze			x				
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding					x		
Inhoud is boeiend						x	
Niveau van traject te hoog?			x				
Tevredenheid over de organisatie						x	

Tabel 6: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Bètawetenschappen met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Overzicht Faculteit: Recht, Economie en Bestuur en Organisatie

Van deze faculteit zijn 6 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen International Economics and Business en Strategisch Human Resource Management. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 26 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. Van de participanten waren er 2 man en 4 vrouw. De studenten kwamen van de volgende instellingen: UU(1), andere Universiteit (1) en andere Hogeschool (2), twee studenten hebben niet aangegeven vanaf welke instelling ze kwamen. Het merendeel volgt het traject in voltijd. Het gemiddeld aantal ECTS wat het pre-mastertraject omvat was 67,5 bij een voltijdstudie, en 30 ECTS bij een deeltijdstudie. De verhouding HBO vooropleiden en WO vooropleiden was 50/50.

Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer 1 stond (5 maal), 3 studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU en 2 studenten hebben contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider van de HU. Één student gaf aan op een andere plaats informatie te hebben gezocht.

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (2) en de contactpersonen (2), ook informatie over de toelatingseisen miste volgend 1 student. Tot slot gaven 2 studenten aan andere informatie te missen.

De redenen die de studenten gaven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen liepen uiteen: studeerde al aan de HU en kon zo gemakkelijk doorstromen (2), de master wordt alleen aan de UU gegeven (2), UU is de enige Universiteit met een geschikt pre-mastertraject (2), UU is de dichtstbijzijnde Universiteit (2) en één student gaf aan al aan de UU te studeren.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze					x		
Gemak info vinden				x			
Hoeveelheid informatie			x				
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze				x			
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend					x		
Niveau van traject te hoog?				x			
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 7: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Overzicht Faculteit: Geowetenschappen

Van deze faculteit zijn 4 pre-masterstudenten ondervraagd, die het pre-mastertraject volgen voor de masteropleidingen Sustainable development, Science and Innovation Management en Geology. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 24 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 22 jaar is. Alle participanten waren man. De studenten kwamen van de volgende instellingen: Hogeschool Utrecht(2) en een andere hogeschool (1), een student heeft niet aangegeven vanaf welke instelling hij kwam. Alle participanten volgen het traject in voltijd, met een gemiddeld aantal ECTS van 60. Alle participanten waren HBO vooropgeleid.

Wanneer werd gevraagd waar de studenten informatie hebben gezocht over het pre-mastertraject, bleek dat de website van de UU op nummer één stond (4 maal), twee studenten hebben contact opgenomen met een mastercoördinator of studieadviseur van de UU en een student heeft contact opgenomen met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd.

Er bleek vooral informatie gemist te worden over de vakken (3). Daarnaast misten de studenten informatie over de toelatingseisen (1), over de mogelijkheden na het pre-mastertraject (1), en informatie over wat je nou met het pre-mastertraject zou kunnen (1). De redenen die de studenten geven om hun pre-mastertraject juist aan de Universiteit Utrecht te volgen zijn als volgt: studeerde al aan de HU en kon zo gemakkelijk doorstromen (2) en de master wordt alleen aan de UU gegeven (2).

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze					x		
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie			x				
Informatie nuttig voor maken van keuze			x				
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend					x		
Niveau van traject te hoog?					x		
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 8: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Faculteit Geowetenschappen met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

2.3 Resultaten per Pre-mastertraject

Faculteit Sociale Wetenschap

Overzicht pre-mastertraject: Onderwijskundig Ontwerp en Advisering

Van deze opleiding zijn 49 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 51 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 26 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Pabo, Lerarenopleiding Bewegingsonderwijs, Personeel en Arbeid, Lerarenopleiding wiskunde, bachelor Psychologie, Cognitieve Kunstmatige Intelligentie, Zorg en Welzijn Moleculaire Levenswetenschappen, Bedrijfswetenschappen, Lerarenopleiding Natuurkunde, MScBA, Vraagstukken van Beleid en Organisatie, Communicatie & Informatiewetenschappen, Lerarenopleiding Verpleegkunde, Logopedie, Haagse Hogeschool voor Lichamelijke Opvoeding, Doctoraal Franse taal en Letterkunde, Gezondheidswetenschappen, Algemene Cultuurwetenschappen en HBO-Pedagogiek.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met mastercoördinator/studieadviseur van de UU, op de Mastervoorlichting, via studenten die de pre-master volgen of hebben gevolgd, op de website van de HU, via Centrum Studiekeuze, en op andere manieren, namelijk: carrière keuze gesprek vanuit de UU (in het SHU gebouw op de uithof gesitueerd en gezien afwezigheid van mastercoördinator /studieadviseuse gesproken met een van de kerndocenten, dhr G Erkens, gesproken met een woordvoerder van de examencommissie omtrent, een tante die de voltijdstudie enkele jaren geleden had gedaan, en brochures, informatiebrochure, kennissen die deze studie ook in Utrecht hebben gedaan, open dag, studiebegeleider, via een student die de opleiding volgt waarvan ik de minor doe, via internet bij diverse universiteiten en op de website van andere universiteiten.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, informatie over de contactpersonen, informatie over de toelatingseisen, informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject, en andere informatie, namelijk over: de dagen wanneer de colleges zijn, beroepsperspectieven, waar afgestudeerden zoal terechtkomen, mogelijkheid van vrijstellingen op basis van eerder gevolgde opleidingen en ervaring, over consequenties als je bepaalde vakken niet haalt in je pre-mastertraject (dat je dan meteen een half jaar of jaar studievertraging hebt, omdat je je master niet in kunt), over ervaring van studenten, over inschrijftijden en mogelijkheden & mogelijkheden rond vrijstellingen (was erg vaag), over wanneer de vakanties plaatsvinden, studiebelasting, volgen van vakken overdag of 's avonds, welke onderdelen vrijstelling zouden hebben gegeven, en de beargumentering daarvan.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Aansluiting moeilijkheidsgraag vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog				x			
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 9: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Onderwijskundig Ontwerp en Advisering met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Betere aansluiting vooropleiding en meer gericht op bedrijven (training & cursus) buiten onderwijs.
- Betere benutting van de schooluren/ werkgroepen.
- Bij de cursussen MTS1 en MTS2 zou er meer de koppeling gemaakt moeten worden naar Onderwijskunde, in plaats van pedagogiek etc.
- De combinatie leren/opdrachten is niet goed verdeeld. De tentamens zijn soms 's avonds, vervelend i.v.m. werk
- De cursus MTS-1 en 2 meer toegepast maken en de werkcolleges laten begeleiden door mensen met kennis van zaken. Als MTS zo belangrijk is en de basis moet zijn voor verdere ontwikkeling van academische onderzoeksvaardigheden dan moeten de werkcolleges beantwoorden aan dit niveau. Voor (deeltijd) pre-masterstudenten is tijd een zeldzaam goed en moet er zo effectief mogelijk gewerkt worden.
- De cursus Onderwijskundige veranderingsinterventies.
- De overgang van de Pabo naar Universiteit is qua hoeveelheid begeleiding nogal groot. Ik heb niet het gevoel dat ik een centraal aanspreekpunt heb. Misschien is het voor HBO'ers fijn het eerste half jaar een soort 'mentoruur' in te lassen voor vragen en begeleiding.
- De volgorde van de aangeboden vakken. Na statistiek wordt er Ontwerp van Leersituaties aangeboden en die overgang is redelijk heftig.
- Doordat ik deeltijd studeer heb ik soms ook het gevoel dat ik deeltijd alles toegeschoven krijg. Daarmee bedoel ik dat er minder tijd is voor begeleiding vanuit de UU. Dat is allereerst natuurlijk mijn eigen keuze geweest. Toch zou er misschien nagedacht kunnen worden over hoe docenten en begeleiders nog makkelijker bereikbaar zouden kunnen zijn en of er nog extra mogelijkheden zijn tot begeleiding. Nu krijg ik soms informatie, maar te weinig voorbeelden of uitleg om het goed in te kunnen bedden.
- Druk beter verdeeld + bij enkele vakken gaven docenten na afloop toe dat er teveel studielast is.
- Duidelijkheid omtrent 'oude' opleidingen bij de toelating- meer informatie over het verkrijgen van vrijstellingen, zowel voorafgaand aan de opleiding als tijdens de opleiding.
- feedback en ondersteuning van academische vaardigheden.
- Geen idee

- Haal maar uit de werkgroepen, meer verdieping, niet alleen maar opdrachtbegeleiding. De aanpak bij de cursus onderwijspsychologie vond ik super! Ik verwachtte dat vanaf toen bij alle vakken, maar dat viel wel tegen. De inhoud van de vakken vind ik boeiend en goed aansluiten bij mijn interesses. Boven mijn verwachtingen! Ik ben erg enthousiast!
- Het moet langer zijn net zoals bij pedagogiek, nu is het instapniveau opeens te hoog en kunnen mensen die van de Pabo komen niet wennen aan het hogere niveau..
- Iets meer aanwijzingen bij de zelfstandige studie geven.
- Iets minder samenwerken in groepsverband zou fijn zijn, zeker als je de avondopleiding volgt. Daarbij studeer ik voor mezelf en niet voor anderen.
- Ik vind het goed zoals het nu is!
- Ik vind wel dat de onderwijskunde als vakgebied erg geïsoleerd is; ik kom uit de bedrijfswetenschappen en daar lenen ze meer van andere vakgebieden, dat vind ik een verbeterpunt voor OWK. Daarnaast vind ik dat er meer informatie bekend moet zijn over het organiseren van vrijstelling; ik ben bij verschillende docenten/voorlichters langs geweest en heb de website en studiegids erop nageslagen, maar heb nu het idee dat het vrijstellingstraject bepaald wordt door een vage commissie met grijze haren. Volgens mij kun je voor best veel studies al vrijstellingen bekend maken. En al helemaal voor andere wetenschappelijke studies en de PABO.
- Informatievoorziening, Duidelijkheid omtrent beargumentering van de te volgen cursussen (reden voor onderdeel zijn van pre-master, of afwijkend van voorkennis). Samenhang tussen de vakken. Voorzieningen binnen de cursussen die rekening houden met de aanwezigheid van pre-masterstudenten.
- Meer aandacht voor academische vaardigheden, dat is het enige wat ik mis en waar ik soms moeite mee heb.
- Meer afstemming op studenten die een premaster volgens naast een baan door eerder en duidelijker over roosters en verplichte vakken te communiceren.
- Meer contacturen!
- Meer duidelijkheid over de inhoud van het traject.
- Meer voorlichting over hoeveelheid statistiek.
- Mijn beleving is dat de hele premaster te weinig zichtbaar is. Vaak kun je kiezen tussen "BA" of "MA"-student; inmiddels weet ik dat je dan bij MA moet zoeken, maar dan nog gaat
- MTS! slechte colleges!
- niet veel. het zou alleen prettig zijn als je docenten meer persoonlijk kent
- Op dit moment worden de vakken in de deeltijd soms op verschillend
- Op sommige vlakken minder schools, geen extra belasting als het maken van een portfolio, minder uren naar gastcolleges
- opbouw/ondersteuning van niveau moduul
- organisatie als je vak niet gehaald hebt (MTS1) en deze volgend schooljaar gaat veranderen qua inhoud
- Sommige vakken sluiten naar mijn gevoel niet aan op wat ik later zou willen met deze opleiding. En ik vind het jammer dat statistiek mij behoorlijk in de weg ligt.
- Soms sluit de toetsing niet goed aan bij de manier waarop het vak gegeven wordt. Als de theorie in de colleges alleen toegelicht word
- soms te zwaar en onduidelijkheid over opdrachten
- Tijdens de voorlichting wordt niet benoemd dat je er langer over doet als je na 2 kansen een vak niet haalt. Ik vind dit wel terecht, maar je moet het op de voorlichting duidelijk aan aankomende studenten vertellen.
- Wanneer er gewerkt moet worden binnen een cursus met opdrachtgevers, zou het fijn zijn wanneer dit vooraf bekend is, zodat er alvast contact gelegd kan worden er de volle aandacht gericht kan zijn op de opdracht zelf en er geen oponthoud ontstaat.

Overzicht pre-mastertraject: Orthopedagogiek

Van deze opleiding zijn 64 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 36 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Pabo, SPH, HBO Pedagogiek, HBO-Verpleegkunde, Maatschappelijk werk en Diensverlening, Creatieve Therapie, Bewegingsagogie, Personeel en Arbeid, CALO Richting BPT (bewegingsagogiek), Taalwetenschap, Onderwijskunde en Culturele maatschappelijke Vorming.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met mastercoördinator/studieadviseur van de UU, op de Mastervoorlichting, via studenten die de pre-master volgen of hebben gevolgd, op de website van de HU, via Centrum Studiekeuze, en op andere manieren, namelijk: andere universiteiten, bezoek open dag, geen, had al een keer hier gestudeerd en toen al gevraagd naar de mogelijkheden, bewust eerst HBO gaan doen en nu weer terug naar de Universiteit, informatieavond, overal op internet en studiebeurs (master), via kennissen + nog andere voorlichting, voorlichting bachelor, voorlichtingsdag pre-master, voorlichtingdag.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, informatie over de contactpersonen, informatie over de toelatingseisen, informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject, en andere informatie, namelijk over: eerste vak geheel in engels, aantal college uren, de tijdsduur in Utrecht is 1 jaar, Nijmegen is 2 jaar, maar niemand kon dit verschil verklaren, de verschillende leergangen, deeltijdmogelijkheden, eisen mbt herkansingen binnen het masterjaar mbt uitloop, eisen tijdens het traject, het ging heel stroef, ik miste vooral een heldere informatie van de universiteit zodat ik op het laatste moment (1e schooldag) er pas achter kon komen of alles goed was gegaan, het rooster, informatie over de daadwerkelijke studielast, herkansingen, er is niet duidelijk gecommuniceerd dat er slechts 1 herkansingsmogelijkheid was, vandaar dat ik een half jaar vertraging heb opgelopen. Dit had eerder gecommuniceerd moeten worden, stage in het 2e jaar, toelating voor NVO-eis, verwachtingen van de student, werkdruk + tijdsindeling.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze			x				
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog				x			
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 10: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Orthopedagogiek met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Welke verbeterpunten zagen de ondervraagde studenten?

- De eerste vakken moeten meer aangesloten worden op de vooropleidingen, want CPP1 was ontzettend vaag en er was geen duidelijke uitleg waar het precies over ging.- Meer uitleg over de herkansingen.- Betere begeleiding van mentoren.
- Aanpassingen aan het programma, zodat er meer keuzemogelijkheden zijn voor studenten. Nu is het programma strak opgezet en zit er geen ruimte in voor eigen ontwikkeling en eigen keuzes.
- De aansluiting is slecht. Je wordt in het begin in het diepe gegooid. In de eerste periode zou er meer begeleiding moeten zijn.
- Begeleiding bij het maken van de papers. Colleges over testmaterialen (praktijk) ontbreken terwijl dit voor de stage later belangrijk is.
- Betere aansluiting met master door bijvoorbeeld vakken extra te geven in het zelfde jaar of iets meer toetsingskansen.
- Betere informatie over het verkorte traject van 60 ECTS. Ik kwam er laat achter dat
- Betere voorlichting over stage en master.
- Coördinatie, handleidingen, richtlijnen duidelijker!
- De aanmelding was erg lastig, het was omslachtig.
- De aanmelding was erg stroef.
- De begeleiding aan het begin van het jaar, toen werden we behoorlijk in het diepe gegooid. Vooral het lezen en schrijven van wetenschappelijke artikelen was volkomen onbekend en daarin misten we de opbouw die je in de bachelor wel hebt.
- De coördinatie van het blok diagnostiek kan verbeterd worden. Verder kan er vanaf het begin al meer rekening worden gehouden met de verdere beroepskeuze. Wij moeten bijvoorbeeld erg veel over gehandicapten leren en veel mensen steken hun energie en tijd liever in andere thema's. Juist omdat pre-masterstudenten vaak al enige praktijkervaring hebben en weten wat ze willen is het niet nodig uitwijdingen te maken naar vakgebieden wat ze niet echt boeit.
- De werkdruk is erg hoog en de ervaring is nu dat veel docenten er niet bij stilstaan dat wij (vooral op het gebied van statistiek) veel voorkennis missen. Ook het zoeken naar informatie op MYUU hebben we zelf moeten uitzoeken en was soms verwarrend.
- De werkdruk, teveel vakken achter elkaar zonder pauze. Werkgroepen en hoorcolleges op dezelfde dag. Stagelopen is te lang.
- Door zich op beurzen inhoudelijk beter te vertegenwoordigen, basis is al te lezen op de website. Meer aandacht besteden en afstemmen op HBO doorstromers. Er is al kennis en ervaring, er is echter geen kennis bijvoorbeeld over hoe men wetenschappelijk moet schrijven.
- Er mogen meer relevante vakken gegeven worden. Verder wordt er vaak van voorkennis van de pre-masterstudenten uitgegaan die zij vaak niet kunnen hebben. Persoonlijk miste ik de wetenschappelijke schrijfvaardigheden in een cursus.
- Er zou meer informatie kunnen komen over testinstrumenten en oefen werkgroepen georganiseerd kunnen worden voor pre-masterstudenten waarbij zij kunnen oefenen met het diagnostieke gebeuren.
- Geen introductie week! gewoon 1 duidelijke informatiedag.
- Het bijscholen van academische vaardigheden zoals APA-regels etc. En de communicatie tussen docenten en coördinator kan verbeterd worden. Inhoud vak diagnostiek aansluiten op voorkennis en niveau van pre-masters.
- Het moet meer gaan om de kwaliteit dan de kwantiteit. Niet zoveel mogelijk vakken proppen in 1 jaar, zodat je er korter over doet. Dat gaat ten koste van de kwaliteit. Kijk goed naar wat je wil bieden aan kwaliteit. Nu missen de pre-masterstudenten vakken die heel belangrijk zijn en die op het HBO niet worden gegeven (MTS en onderzoeksmethoden). En daar gaat het om bij een universitaire studie!
- Het vak diagnostiek kan beter geregeld. Begeleiding schrijven van papers, was voor mij totaal onbekend!
- Het vak diagnostiek! Niveauverschil MTS1/2(is te makkelijk) & MTS3 (is te moeilijk).

- Iets meer aandacht aan het schrijven van wetenschappelijk paper. Dit wordt wel verwacht, maar is in vooropleiding vaak niet op die manier behandeld.
- Ik ben tegen het portfolio, ik zie daar het nut niet van in, wordt namelijk niet gebruikt en kost ook nog eens veel tijd.
- Informatie verschaffing toekomst perspectief. Begeleiding wetenschappelijk schrijven. Begeleiding mts.
- Informatie vooraf, geen introductieweek, maar 1 informatieve informatiedag.
- Meer aandacht voor afname testmaterialen.
- Meer aandacht voor schakeling van HBO-UU. Meer voorbeelden uit de praktijk. Meer begeleiding bij nieuwe dingen bv paper schrijven, kern van artikelen begrijpen, wat is belangrijk bij tentamen.
- Meer aansluiting op wetenschappelijk schrijven/denken.
- Meer algemene informatie over wat van je verwacht wordt in de vakken zoals uitleg over apa/ literatuur opzoeken en goed keuren.
- Meer begeleiding aan de studenten om de overstap HBO naar WO te vergemakkelijken, bijvoorbeeld het wetenschappelijk schrijven.
- Meer begeleiding qua overstap HBO → Universiteit.
- Meer begeleiding van HBO naar pre-master mbt verzwaarding: wetenschappelijk schrijven bijvoorbeeld.
- Meer contact/college uren, intensievere begeleiding. Duidelijkere informatie betreffende de opdrachten die gemaakt worden.
- Meer helderheid in cursussen.
- Meer onderzoeksvaardigheden en practica.
- Meer persoonsgebonden (ik heb veel dingen al gehad en sommige dingen niet die ook niet aangeboden worden).
- Mogelijkheid tot het kiezen van vakken ipv dat ze al vast staan.
- MTS sluit niet goed aan bij HBO kennis vooral als je HAVO ipv VWO hebt gedaan
- MTS1 & 2 rustiger, gelijkmatiger aanbieden. Het ging erg gehaast → heel veel informatie per college.
- Ook aandacht voor onderzoeksvaardigheden (belachelijk dat hier eerst geen geld voor zou zijn). Evt bij de start van de opleiding cursus wetenschappelijke schrijfvaardigheid.
- Organisatie
- Organisatie vak diagnostiek -niveauverschillen MTS1&2 en MTS 3.
- Organisatie!
- Overgang HBO naar WO is groot, misschien wat meer informatie/begeleiding.
- sommige cursussen moeten beter georganiseerd worden (bv diagnostiek)
- Vak diagnostiek + inleverdata opdrachten tov tentamens.
- Vak diagnostiek. Kernachtiger onderwijs minder afleidende zaken als presentaties, opdrachten etc. Ik wil me nu graag bezighouden met waar ik echt iets van leer en dat lukt niet.
- Vind het een goede opleiding. Fijn dat we nu een extra dag krijgen over testmateriaal, want dat was het enige dat ik negatief vond aan het pre-mastertraject.
- Voor mij zou het veel fijner zijn als er praktisch onderwijs gegeven zou worden over het werk dat een orthopedagoog verricht. Misschien meteen de pre-masters laten kiezen voor bepaald deelgebied, bijvoorbeeld leerlingenzorg.
- Wat betreft bepaalde vakken (bv diagnostiek) een betere structuur. - betere overgang van MTS1 en 2 naar MTS 3 (is nu heel moeilijk).
- We missen onderdelen die bachelorstudenten wel krijgen zoals info over testen, verder is info echt heel globaal.
- Wellicht een cursus wetenschappelijk schrijven aan het begin van het traject. dit wordt namelijk meteen van je verwacht, terwijl je dit op het hbo niet aangeboden hebt gekregen/geleerd. eventueel als keuzemogelijkheid.
- Werkgroepen specifiek op pre-masters gericht wat betreft de inhoud van de opdrachten.

Overzicht pre-mastertraject: Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 22 tot 24 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: HBO-Verpleegkunde en Sporthogeschool.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met mastercoördinator/studieadviseur van de UU, op de Mastervoorlichting, en op andere manieren, namelijk: via oud-studenten en via contactpersoon Fontys hogescholen.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, en andere informatie, namelijk over: wat het jaar inhoudt. Alleen info over 'wat erna' en wat houdt de richting in, maar weinig concreet over wat je in het pre-master jaar kan verwachten

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze						x	
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze						x	
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding		x					
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding			x				
Inhoud is boeiend			x				
Niveau traject is te hoog				x			
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 11: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Algemene duidelijkheid over de eisen voor toelating Masterjaar. Totaalplaatje over de opleiding en welk doel de UU voor ogen heeft met de pre-master student zelf. Waartoe je wordt opgeleid en vooral waarom was nogal meer dan eens onduidelijk.
- De toelatingstoets.

Overzicht pre-mastertraject: Vraagstukken van Beleid en Organisatie

Van deze opleiding zijn 6 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 23 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 22 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Facility Management, SPH, Management Economie en Recht, Personeel en Arbeid en Lerarenopleiding Wiskunde

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, op de Mastervoorlichting, en via Centrum Studiekeuze.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, over de toelatingseisen, en over de mogelijkheden na het pre-mastertraject.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden						x	
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen				x			
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding					x		
Inhoud is boeiend					x		
Niveau traject is te hoog		x					
Tevredenheid over de organisatie						x	

Tabel 12: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Vraagstukken van Beleid en Organisatie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- De vakken zouden meer gericht moeten zijn op het masterjaar, ik krijg nu eerstejaarsvakken zoals problemen en theorieën van de sociologie die niet veel te maken hebben met vraagstukken van beleid en organisatie.
- Misschien ook ruimte geven voor een enkel keuzevak.
- Momenteel is het zo dat het verplicht is om al je punten te halen van je premaster om je master in te mogen. In andere plaatsten, (zowel Amsterdam als Rotterdam), is dit niet het geval en loop je dus veel minder kans op studievertraging. Ik vind het raar dat wanneer een student één vak mist een heel jaar studiegeld moet betalen en een heel jaar studievertraging heeft. De kans op uitstroom (omdat het vooral veel extra tijd kost) is hierdoor veel groter en gemiste kansen voor veel studenten.
- Niets. In de voorlichting had iets meer naar voren mogen komen dat de premaster erg sociologie gericht was en niet zoveel op beleid en organisaties.
- Sommige vakken kunnen meer diepgang hebben. In de voorlichting kan wat meer benadrukt worden dat de master wordt gegeven vanuit sociologie. De titel van de opleiding suggereert te veel dat het om een soort organisatiekunde gaat.

Overzicht pre-mastertraject: Multiculturalisme in Vergelijkend Perspectief

Van deze opleiding zijn 16 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 28 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 24 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: SPH, Bachelor Psychologie, Communicatie, Pabo, MsC International Business and Management, Lerarenopleiding Geschiedenis, Bedrijfscommunicatie, International Toeristisch Management en consultancy, Hoge Hotelschool, Maatschappelijk werk en diensverlening, HBO Rechten en Journalistiek

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, op de Mastervoorlichting, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU, en op andere manieren, namelijk: studenten die een andere master volgen aan UU en via bachelorstudenten aan UU.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, over de toelatingseisen, over de contactpersonen, over vrijstellingen en over de mogelijkheden na het pre-mastertraject.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze			x				
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze				x			
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 13: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Multiculturalisme in Vergelijkend Perspectief met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Duidelijkere informatie omtrent wijzigingen. aansluitende roosters→ nu zijn er veel 'gaten'.
- Keuzevakken krijgen, meer opbouw in moeilijkheidsgraad in vakken, blok 2 zijn 2 derdejaarsvakken, blok 1 zijn 2 eerstejaarsvakken, - begeleiding voor schrijven van een paper, essay ed.
- Extra begeleiding wetenschappelijk schrijven, -pre-master geheel in het engels, - kwantitatief onderzoek→ basiskennis
- Hoeveelheid literatuur bij het vak migranten en integratie, is erg veel.
- Het hele jaar 1 duidelijk aanspreekpunt (persoon).
- Informatie vooraf, informatie pakketten enz.

- Voorlichting over bachelorthesis komt vrij laat. Dit misschien eerder plannen, zodat je al gericht kunt zoeken naar een onderwerp.
- Opbouwende vakken qua moeilijkheid, meer voorbereiding op de master in relatie tot moeilijkheidsgraad.
- Vakken sluiten qua inhoud in periode 3 teveel op elkaar aan (overlap migranten & integratie en mondialisering), en qua moeilijkheidsgraad niet goed. Religie, fundamentalisme of conflict was moeilijker en inzichtelijk zwaarder (periode 2) dan de bovengenoemde vakken van periode 3.
- Vakkeuzes, sommige vakken zijn minder interessant voor de opleiding. Bijvoorbeeld ipv migranten & integratie is minder interessant. Al gedaan of iets dergelijks.
- Wat meer derdejaarsvakken, ik denk nu dat de overgang naar de master erg groot is. Ook moeten premasterstudenten bij ieder vak wat meer aandacht krijgen. Dat gebeurt meestal wel maar niet bij alle vakken.

Overzicht pre-mastertraject Arbeids- en Organisationspsychologie

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd van 21 jaar oud. De vooropleiding die de ondervraagde student had was: Liberal Arts and Sciences.

De student heeft informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU.

De ondervraagde student gaf aan informatie te missen over de contactpersonen.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze	x						
Gemak info vinden	x						
Hoeveelheid informatie	x						
Inhoud van de informatie	x						
Informatie nuttig voor maken van keuze		x					
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding						x	
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.			x				
Inhoud is boeiend							x
Niveau traject is te hoog	x						
Tevredenheid over de organisatie			x				

Tabel 14: overzicht van tevredenheid van de student van Arbeids- en Organisationspsychologie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

Omdat je nogal vaag staat ingeschreven (geen master of bachelor) is inschrijving in de cursussen soms problematisch, hier zou rekening mee gehouden moeten worden.

Faculteit UMC

Overzicht pre-mastertraject: Verplegingswetenschap

Van deze opleiding zijn 18 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 46 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 30 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: HBO-Verpleegkunde, VO Management en Caesartherapie.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, op de Mastervoorlichting, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU, via studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd, contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider van de HU, en op andere manieren, namelijk: via werkgever, PO&O, en open dag UU.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, over de toelatingseisen, over de contactpersonen, over de mogelijkheden na het pre-mastertraject en andere informatie, namelijk over: het in blokken volgen van het pre-mastertraject, informatie over instroom vanuit vwo met diploma uit 1976(wiskunde nogal gewijzigd in 30 jaar), informatie over zwaarte van pre-master, inhoud van statistiek (ivm wiskunde compensatie), toelating als niet verpleegkundige, verbreding perspectief op arbeidsmarkt na master en verwachtingen van de studenten.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding						x	
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding					x		
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 15: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Verplegingswetenschap met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- * goede voorlichting* webct verbeteren (werkt héél vaak niet)* aanbieden van de stof; dit semester meermalen artikelen niet compleet, readers die ernstig onduidelijk zijn, artikelen die niet meer beschikbaar zijn. *duidelijk eisen bekend maken met opdrachten en toetsen. *de pre-master wordt ook aangeboden als je geen verpleegkundige bent, maar de stof is alleen maar op verpleegkundigen georiënteerd.
- Betere voorlichting t.a.v. studiebelasting. Het is echt niet mogelijk om dit te combineren met fulltime werken (of 32 uur), studiebelasting is echt hoog en studie kost veel energie!
- De coördinatie van het blok project/ academische vorming, diverse administratieve zaken en het betrouwbaar functioneren van WEBCT.

- Duidelijker op de hogescholen communiceren dat je de pre masters ook als invulling van je minor kan doen. Dit is dan wel veel zwaarder dan de reguliere minors. (Dit is nu al verbeterd maar was twee jaar geleden bijna niet bekend).
- Er is al veel verbeterd, ten aanzien van 2006/2007. Ik volg nu nog 1 vak wat ik vorig leerjaar niet heb gehaald, dus ik doe 2 jaar over de pre-master. Ook was er toen geen wiskunde eis voordat je begon waardoor ik nu wiskunde volg. Deze eis is nu wel ingevoerd wat goed is, want ik heb statistiek lastig kunnen maken met te weinig voorkennis.
- Het is prima zoals het nu is, het enige verbeterpunt zou zijn iets minder evalueren.
- Het komt vaak voor dat er door problemen in de organisatie (bv de digitale leeromgeving) bepaalde vakken, dagen, plannings onduidelijk zijn.
- Het pre-master traject wordt vermeldt als een leerjaar waarin je vaardigheden ontwikkeld voor de master. De pre-master verplegingswetenschap is echter al zo specifiek op de master Verplegingswetenschap gericht. Hierdoor kan ik me niet voorstellen dat je dit pre-master jaar ook over kunt slaan, mis je dan veel benodigde informatie.
- Ik vind de opbouw logisch en goed op elkaar volgen. Wel is het in het begin nog wat wollig, doordat de stof heel nieuw is, hier kan op voorbereid worden. Nu waren er studenten die hierdoor gingen twijfelen.
- In de voorbereiding zou aan studenten zoals ik (pre-master is keuzeminor) duidelijker verteld kunnen worden dat de studie wel theoretisch is, maar geheel gericht op het verpleegkundige beroep.
- In het algemeen ben ik erg tevreden en leer ik binnen korte tijd ontzettend veel. Ik heb een paar kleine opmerkingen, maar deze komen ook naar voren in de evaluaties. Een voorbeeld is; het meedelen van de uitslagen van de toetsen was erg rommelig. Iedereen wist dat er cijfers waren, als je deze krijgt tijdens een studie dag is dit voor velen, met name voor studenten die een onvoldoende scoren, erg vervelend. Het niveau en tempo ligt hoog maar dit vind ik wel positief. Qua inhoud en mogelijkheden kan ik de studie echt aanbevelen.
- Inschrijving verliep zeer moeizaam. We hebben geen collegekaart. Groepswerklokalen zijn niet te reserveren voor pre-master studenten.
- Kan niet iets direct bedenken, misschien dat de tijdsinvestering zeker bij aanvang van de opleiding hoger is dan staat aangegeven 20SBU.
- Lange dagen op vrijdagen, zouden korter moeten, omdat je anders zo weinig tijd hebt voor je project.
- Meer informatie op hogeschool (verpleegkunde) over deze opleiding.
- Mogelijkheid tot reserveren werkgroepruimte.
- Sommige werkgroepen zijn te groot, discussie met meer dan 8 man is niet zinvol.
- Urenindeling van de vakken, deze kloppen niet met de werkelijkheid.
- Werkbelasting is erg hoog naast een baan, maar ik zou niet weten hoe dat anders moet zonder de studieduur te verlengen of het niveau te verlagen.

Overzicht pre-mastertraject: Fysiotherapiewetenschap

Van deze opleiding zijn 7 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 54 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 31 jaar is. De vooropleiding die de ondervraagde studenten hadden gedaan was voor alle studenten HBO Fysiotherapie.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, op de Mastervoorlichting en contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen:

Informatie over dat de pre-master een andere vorm zou krijgen, en informatie over dat het erg lastig is als je niet binnen het werkveld actief bent tijdens je pre-master i.v.m. opdrachten.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie			x				
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.					x		
Inhoud is boeiend					x		
Niveau traject is te hoog		x					
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 16: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Fysiotherapiewetenschap met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Betere aansluiting op de bachelor opleiding Fysiotherapie.
- De planning liet in het begin van het jaar wat te wensen over, dit is echter nu opgelost. Verder moet het duidelijk zijn voordat je eraan begint dat je opdrachten krijgt waarbij je patiënten tot je beschikking moet hebben. Wanneer dit niet het geval is kan dit voor extra stress zorgen.
- Duidelijk programma voor het hele jaar met in september al de toetsmomenten vastgesteld. Vrijwel iedereen heeft naast dit programma een baan. Om op de goede momenten ook tijd te hebben is een duidelijke agenda nodig.
- Informatievoorziening tijdens de pre-master via WebCT.
- Meer inhoudelijk vakken waardoor meer verdieping, ook inhoudelijk voor de fysiotherapie, betere organisatie.
- Omdat het pre-mastertraject een andere vorm kreeg was er aan het begin van het jaar een hoop onduidelijkheid. Meer informatie was toen gewenst. Na de kerst is dit veranderd en momenteel loopt het goed.
- Organisatie.

Faculteit Geesteswetenschappen

Overzicht pre-mastertraject: Spaanse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 26 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was lerarenopleiding Spaans.

De student heeft informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en door contact op te nemen met studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd..

De ondervraagde student gaf aan de volgende informatie te missen:

Informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject en informatie over de contactpersonen.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden				x			
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie						x	
Informatie nuttig voor maken van keuze						x	
Voldoet aan de verwachtingen		x					
Aansluiting inhoud op vooropleiding						x	
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding	x						
Inhoud is boeiend				x			
Niveau traject is te hoog						x	
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 17: overzicht van tevredenheid van de student van Spaanse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

In plaats van een onderwijsvrije week te geven na de tentamens, dit vóór de tentamens te doen, zodat met tijd krijgt om bepaalde stoffen te kunnen voorbereiden voor het tentamen.

Overzicht pre-mastertraject: Duitse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 21 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was lerarenopleiding Duits HBO. De student heeft informatie gezocht over het pre-mastertraject op de website van de UU, en miste informatie over de vakken.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze	x						
Gemak info vinden	x						
Hoeveelheid informatie	x						
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze			x				
Voldoet aan de verwachtingen			x				
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.			x				
Inhoud is boeiend		x					
Niveau traject is te hoog					x		
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 18: overzicht van tevredenheid van de student van Duitse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

- Naar mijn mening is het niet helemaal duidelijk hoe de aanmelding van een pre-masterstudent precies loopt. Daarnaast vraag ik mij op sommige momenten af of het vak dat ik op dat moment volg ook echt noodzakelijk is voor mijn master of dat het simpelweg is voor de ECTS.

Overzicht pre-mastertraject: Nederlandse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 23 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was HBO Media en Cultuur.

De student heeft informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en door contact op te nemen met de mastercoördinator/studieadviseur van de UU. De ondervraagde student gaf aan de volgende informatie te missen: informatie over de toelatingseisen en over de vakken.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden	x						
Hoeveelheid informatie	x						
Inhoud van de informatie					x		
Informatie nuttig voor maken van keuze	x						
Voldoet aan de verwachtingen				x			
Aansluiting inhoud op vooropleiding		x					
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.				x			
Inhoud is boeiend							x
Niveau traject is te hoog				x			
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 19: overzicht van tevredenheid van de student van Nederlandse Taal en Cultuur: Educatie en Communicatie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

Niet ingevuld

Overzicht pre-mastertraject: Wortels en Ontwikkeling van het Christendom

Van deze opleiding zijn 5 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 24 tot 57 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 32 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Godsdienst pastoraal werk, Commerciële Economie, Doctoraal Pedagogiek, Lerarenopleiding Duits en Bos en Natuurbeheer.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, op de Mastervoorlichting en contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU. Daarnaast is er contact opgenomen met de studieadviseur van Pthu, er is informatie gevonden via een brochure die is opgesteld door een HBO opleiding over de diverse mogelijkheden en op de website van Godgeleerdheid.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: informatie over de vakken, over de mogelijkheden na het pre-mastertraject, over de contactpersonen, en informatie over wanneer vakken aangeboden worden.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze				x			
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.				x			
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 20: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Wortels en Ontwikkeling van het Christendom met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Ik heb nog maar een collegeblok gevolgd. Ik kan hier dan ook nog geen relevante verbeteringen aangeven. Een nieuw begin is altijd even wennen en je weg zoeken in bijv. de bibliotheek en dergelijke voorzieningen.
- Meer duidelijkheid. Natuurlijk wordt er van de student enige verantwoordelijkheid verwacht, en hoef je niet helemaal aan het handje te worden begeleid. Maar een vast persoon om even rustig en duidelijk het traject door te spreken- waarbij het initiatief vanuit de UU zou moeten komen- zou mijns inziens kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld tijdens introductiedagen.

Overzicht pre-mastertraject: Theologie en Geestelijke Verzorging

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 32 tot 34 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 33 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Godsdienst pastoraal werk en Theologie.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU en via studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd. De ondervraagde studenten gaven aan informatie over de roosterindeling te missen:

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze			x				
Gemak info vinden						x	
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie						x	
Informatie nuttig voor maken van keuze						x	
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.				x			
Inhoud is boeiend							x
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie			x				

Tabel 21: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Theologie en Geestelijke Verzorging met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Jammer dat de master geestelijke verzorging 1 x per jaar wordt gegeven, het kost me een half jaar extra. -veel meer info over/nadruk op academische vaardigheden voor HBO opgeleiden, m.n. scriptie schrijven.
- Meer oog voor de persoonlijke ervaring die ieder heeft opgedaan. In de deeltijd opleiding studeren veel mensen die al een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid achter de rug hebben. Dat moet eigenlijk meegenomen worden in de samenstelling van het pre-mastertraject.

Overzicht pre-mastertraject: Filosofie in Bedrijf

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 24 tot 36 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 30 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Algemene Sociale Wetenschappen en HEAO International Business Administration.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken, en informatie over in het algemeen waar pre-masters voor bedoeld zijn, en waarom ze er zijn.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden						x	
Hoeveelheid informatie				x			
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding				x			
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.						x	
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie			x				

Tabel 22: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Filosofie in Bedrijf met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- De communicatie gedurende het jaar. Ik heb eigenlijk geen vakken met mijn mede pre master studenten. Qua inhoud is dat niet erg, maar ik zou zo graag wat ervaringen uitwisselen. Dat kan wel met een studieadviseur, maar dat is niet wat ik zoek. Ook de communicatie over het niveau van het vak dat ik nu volg is niet duidelijk, het kan op 2 niveaus en ik doe nu het laagste, maar het is nog steeds niet duidelijk of dat de bedoeling is (ik denk van wel).
- Grotere keuzemogelijkheid in samenstelling vakken van het pre-master traject

Faculteit Bètawetenschappen
Overzicht pre-mastertraject: Farmacie

Van deze opleiding zijn 3 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 22 tot 29 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 24 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Biomedische Wetenschappen en University College Utrecht.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU en door folders en intranet UCU en een docent van farmacie gesproken te hebben.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: Informatie over de toelatingseisen, de vakken, mogelijkheden na het pre-mastertraject en informatie over contactpersonen.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze			x				
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie		x					
Informatie nuttig voor maken van keuze			x				
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding						x	
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding						x	
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog				x			
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 23: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten Farmacie met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Per individu bepalen welke vakken daadwerkelijk wel nodig zijn en welke niet. Dus meer een individuele dan collectieve benadering hanteren.
- Intensievere begeleiding voltijd programma ipv deeltijd (er is genoeg in te halen). Meer informatie over de opbouw van de opleiding en de toetsing van de opleiding.
- Bespreek de inhoud van het te volgen vakkenpakket met de student zelf en zie of er misschien overlappings zijn, of dat de student het zelf graag wil aanvullen met vakken.

Overzicht pre-mastertraject: Game en Media Technology

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 29 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was HTS technische natuurkunde

De student geeft aan geen informatie te hebben gehad, maar dat informatie overigens best welkom was geweest. De ondervraagde student gaf aan de volgende informatie te missen: 'Ik heb contact opgenomen met de studiecoördinator van informatica. Ik dacht namelijk dat ik eerst een bachelor informatica zou moeten doen om aan de master te kunnen beginnen. Deze verweist mij echter door naar de mastercoördinator omdat ik wellicht in aanmerking zou kunnen komen voor vrijstellingen, danwel een verkort traject in de vorm van een pre-master. Na een telefonisch gesprek met de mastercoördinator, ben ik doorverwezen naar de coördinator van de master'.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze					x		
Gemak info vinden	x						
Hoeveelheid informatie	x						
Inhoud van de informatie	x						
Informatie nuttig voor maken van keuze	x						
Voldoet aan de verwachtingen							x
Aansluiting inhoud op vooropleiding	x						
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.	x						
Inhoud is boeiend							x
Niveau traject is te hoog		x					
Tevredenheid over de organisatie						x	

Tabel 24: overzicht van tevredenheid van de student van Game en Media Technology met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

Niet ingevuld

Overzicht pre-mastertraject: Biology of Disease

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 23 tot 26 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 25 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: HLO- Moleculaire Biology en Life Science, richting Zoology.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU, op de Mastervoorlichting en via studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd. De ondervraagde studenten gaven aan informatie over de vakken te missen.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze							x
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie		x					
Informatie nuttig voor maken van keuze			x				
Voldoet aan de verwachtingen							x
Aansluiting inhoud op vooropleiding						x	
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding						x	
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog		x					
Tevredenheid over de organisatie						x	

Tabel 25: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Biology of Disease met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Duidelijkere informatie op internet weergegeven waarin staat aangegeven hoe het pre-mastertraject eruit ziet, en hoe lang dit duurt. Op de hogeschool heb ik nooit informatie gehad over de mogelijkheid om door te stromen naar een universitaire master, en daardoor heb ik zelf alles moeten uitzoeken. Een groot punt van verbetering zou dus zijn om op hogescholen mastervoorlichtingen te houden.
- Niets, dit traject was een goede voorbereiding op de master Biology of Disease.

Overzicht pre-mastertraject: Content and knowledge engineering

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 32 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was HTS technische natuurkunde. De student heeft geen antwoord gegeven op de vragen waar informatie is gezocht en welke informatie er miste.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

- De voorlichting

Faculteit Recht, Economie, en Bestuurswetenschappen
Overzicht pre-mastertraject: International Economics and Business

Van deze opleiding zijn 4 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 20 tot 26 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. De vooropleidingen die de ondervraagde studenten hadden gedaan waren: Politieke Wetenschappen, Business Logistics, Lerarenopleiding Duits en Bachelor Geschiedenis.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU, contact opgenomen met een mastercoördinator/studieadviseur van de UU, contact opgenomen met een studieloopbaanbegeleider van de HU, op de Mastervoorlichting en via studenten die een vergelijkbaar traject volgen aan de UvA en Erasmus Universiteit Rotterdam.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: informatie over de vakken, over de contactpersonen en over concrete mogelijkheden met de master.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden					x		
Hoeveelheid informatie			x				
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen				x			
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Aansluiting moeilijkheidsgraad op vooropleiding				x			
Inhoud is boeiend				x			
Niveau traject is te hoog					x		
Tevredenheid over de organisatie			x				

Tabel 26: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van International Economics and Business met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Betere bereikbaarheid van coördinatoren die inhoudelijk meer over het mastertraject kunnen vertellen.
- Biedt voor de pre-masterstudenten dezelfde mogelijkheden als voor reguliere bachelorstudenten, namelijk het overslaan van een vak of het herhalen van het vak in het volgende jaar. Mijn pre-mastertraject bestaat uit alle zwaardere c.q. struikelvakken van het eerste tot en met het derde jaar en toch moet een pre-masterstudent deze allen binnen dit jaar halen, want zijn toegang tot het masterprogramma is maar een jaar geldig! Bij andere schakelprogramma's bijvoorbeeld aan de Universiteit van Groningen en Erasmus Universiteit Rotterdam, wordt wel de mogelijkheid geboden tot een tweejarig pre-master traject met een minimum aantal punten in het eerste jaar van 30 van de 60.
- Vooral de voorlichting, maak geschiedenisstudenten er meer op attent dat er een master economics & history bestaat (de master die ik in eerste instantie wilde volgen). Ik denk dat dit een goed alternatief is voor geschiedenis studenten die, net als ik, na het behalen van

hun bachelor even niet meer weten wat ze moeten doen. Een pre-master diploma zou ook leuk zijn, maar dat is meer landelijke problematiek lijkt me. Verder ben ik tevreden.

- Waar bij het premaster-traject te weinig rekening mee wordt gehouden is het feit dat er ook mensen van een andere stad kunnen komen die een premaster willen volgen. Zelf woon ik nog in Leiden omdat ik hier drie jaar heb gestudeerd en er alles heb opgebouwd. Dat wil ik niet zomaar ineens weggooien. Maar bij de pre-master wordt er vaak veronderstelt dat studenten alle tijd hebben om te pas en te onpas naar Utrecht te komen. Bij veel vakken moet er bijvoorbeeld een gezamenlijk project gemaakt worden, waarbij samenwerking belangrijk is en dit allemaal plaatsvindt in Utrecht, naast de gewone collegetijden. Ik heb tijdens mijn Bachelorstudie al bewezen dat ik kan samenwerken, en de extra reistijden naar Utrecht gaan af van mijn studietijd. Bij veel vakken zou het wenselijk zijn dat pre-masterstudenten het 'repeaters' volgen. Dat wil zeggen; minder projecten, geen verplichte aanwezigheid bij werkgroepen(bij sommige vakken) et cetera. Ook moet de externe en interne communicatie beter.

Overzicht pre-mastertraject: Strategisch Human Resource Management

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 22 tot 24 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. De vooropleiding die de ondervraagde studenten hadden gedaan was HBO marketing.

De ondervraagde studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en contact opgenomen met een studieloopbaanbegeleider van de HU.

De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: informatie over de toelatingseisen, over de contactpersonen en over de toekomstperspectieven.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze						x	
Gemak info vinden				x			
Hoeveelheid informatie			x				
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze				x			
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding							x
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.						x	
Inhoud is boeiend							x
Niveau traject is te hoog			x				
Tevredenheid over de organisatie						x	

Tabel 27: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Strategisch Human Resource Management met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Meer voorlichting vooraf en wat je precies te wachten staat. Ook een betere indicatie over de studiebelasting.
- Informatie over de arbeidsmarkt ed lijken mij een belangrijke informatiebron om een overwogen keuze te kunnen maken.

Overzicht Faculteit: Geowetenschappen
Overzicht pre-mastertraject: Sustainable Development

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 21 jaar. De student heeft niet aangegeven welke vooropleiding hij had gevolgd. Hij heeft informatie gezocht op de website van de UU en via studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd. De ondervraagde student gaf aan de volgende informatie te missen: Informatie over de vakken en over de mogelijkheden na het pre-mastertraject.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden			x				
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie			x				
Informatie nuttig voor maken van keuze					x		
Voldoet aan de verwachtingen					x		
Aansluiting inhoud op vooropleiding					x		
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.		x					
Inhoud is boeiend					x		
Niveau traject is te hoog					x		
Tevredenheid over de organisatie				x			

Tabel 28: overzicht van tevredenheid van de student van Sustainable Development met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

Verteld kan worden wat je ermee zou kunnen doen.

Overzicht pre-mastertraject: Science and Innovation Management

Van deze opleiding is 1 pre-masterstudent ondervraagd, met een leeftijd van 23 jaar. De vooropleiding die de ondervraagde student had gedaan was Mechanical Engineering, HBO. De student geeft aan informatie te hebben gezocht op de website van de UU, en informatie te missen over de toelatingseisen.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze				x			
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie	x						
Inhoud van de informatie	x						
Informatie nuttig voor maken van keuze	x						
Voldoet aan de verwachtingen				x			
Aansluiting inhoud op vooropleiding		x					
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.		x					
Inhoud is boeiend				x			
Niveau traject is te hoog					x		
Tevredenheid over de organisatie			x				

Tabel 29: overzicht van tevredenheid van de student van Science and Innovation Management met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zag de ondervraagde student als verbeterpunt?

Niet ingevuld

Overzicht pre-mastertraject: Geology

Van deze opleiding zijn 2 pre-masterstudenten ondervraagd. De leeftijden lopen uiteen van 21 tot 24 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 23 jaar is. De vooropleiding die de ondervraagde studenten hadden gedaan was HBO Management Economie en Recht.

De studenten hebben informatie gezocht over het pre-mastertraject op de volgende manieren: Op de website van de UU en contact opgenomen met de mastercoördinator of studieadviseur van de UU. De ondervraagde studenten gaven aan de volgende informatie te missen: informatie over de vakken en over de mogelijkheden na het pre-mastertraject.

	1	2	3	4	5	6	7
Begeleiding bij keuze					x		
Gemak info vinden		x					
Hoeveelheid informatie		x					
Inhoud van de informatie				x			
Informatie nuttig voor maken van keuze				x			
Voldoet aan de verwachtingen						x	
Aansluiting inhoud op vooropleiding			x				
Sluit aan op de moeilijkheid van de opleiding.					x		
Inhoud is boeiend						x	
Niveau traject is te hoog					x		
Tevredenheid over de organisatie					x		

Tabel 30: overzicht van gemiddelde tevredenheid van de studenten van Geology met enkele aspecten van het pre-mastertraject op een zevenpuntsschaal.

Wat zagen de ondervraagde studenten als verbeterpunten?

- Het is al wel redelijk goed bij mij op school, alleen er moet duidelijk meer aandacht aan deze studenten besteed worden. Omdat deze niet de vakken volgen volgens het normale patroon kloppen punten en inschrijvingen en dat soort dingen nogal eens niet.

3. Conclusies en bevindingen

Hieronder zal per deelvraag een korte conclusie gegeven worden.

1. *Wat zijn de kenmerken van de pre-masterstudenten aan de Universiteit Utrecht?*

De pre-masterstudenten komen voornamelijk vanaf het HBO. Vanuit een schatting van het CBS was te verwachten dat ruim de helft van de HBO studenten vanaf de HU kwamen. In tegenstelling tot deze schatting kwamen de studenten voornamelijk vanaf andere HBO instellingen dan de HU. Vrouwen zijn in onze steekproef in de meerderheid, de gemiddelde leeftijd is 25,5 en ruim 75% van de studenten heeft een leeftijd in de range van 20-26. De ondervraagde studenten geven aan voornamelijk het pre-mastertraject te volgen omdat ze de bijbehorende master willen volgen. De meerderheid geeft aan dat ze hun traject aan de UU volgen omdat alleen daar een geschikt pre-mastertraject werd aangeboden. De meerderheid van de trajecten worden in voltijd gevolgd, staan vast en omvatten 30 of 60 ECTS.

2. *Waar en hoe hebben de pre-masterstudenten informatie verkregen over het pre-mastertraject en wat vinden zij van deze informatie?*

Bijna alle pre-masterstudenten hebben informatie gezocht op de website van de UU. Een deel van de studenten mist geen informatie over het traject (39%). Dit geeft dus aan dat 61% informatie mist. Onderwerpen waar vooral informatie over gemist wordt zijn de vakken (32%) en mogelijkheden na het pre-mastertraject (17%). Over de informatie zijn de pre-masterstudenten over het algemeen iets boven gemiddeld tevreden. Wanneer wordt gekeken naar de gehele UU, scoren op een zevenpuntsschaal het gemak waarmee informatie is gevonden en het nut van de informatie het hoogst (beiden 4,8), de mening over de hoeveelheid informatie is echter onder gemiddeld (3,7). Bij de faculteiten onderling zijn er grote verschillen. Zo scoren de faculteiten Bèta Wetenschap en Geo Wetenschap laag. De faculteiten Sociale Wetenschap, Geesteswetenschap, REBO en Geneeskunde/UMC scoren het hoogst.

3. *Welke ideeën zijn er vanuit de student om de pre-mastertrajecten te optimaliseren?*

Bijna alle ondervraagde studenten hebben (81%) hebben ideeën gegeven op welke manier de pre-mastertrajecten optimaler zouden kunnen. De meeste studenten geven aan dat er vooral op het gebied van organisatie, duidelijkheid en communicatie ruimte is voor optimalisering (17%).

4. *Hoe denken de contactpersonen, decanen en de rector over pre-mastertrajecten, en hoe past dit in het totaalplaatje?*

Opvallend zijn de uiteenlopende ideeën van de rector en de decanen van de faculteiten, ook onderling, over de toekomst van de pre-mastertrajecten. Zo ziet de rector de trajecten meer vorm en bekendheid krijgen, en ziet hij toekomst in duale paden met de HU. De decanen geven echter veel verschillende toekomstperspectieven aan. Zo zien sommigen de trajecten aan terrein winnen. Anderen geven aan dat er problemen met de financiën zijn, en zien ook toekomst in duale paden in samenwerking met de HU. Ook wordt meer maatwerk als een mogelijke positieve ontwikkeling gezien. Wanneer dan wordt gekeken naar de personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten is er veel overeenstemming met de decanen: meer erkenning, meer maatwerk, cursussen academische vaardigheden, langere trajecten, duidelijkere financiering en de inschrijvingsprocedure worden genoemd als verbeterpunten. De punten die de pre-masterstudenten aangeven ter optimalisering verschillen wat per faculteit. De zaken die bij de meeste faculteiten worden genoemd zijn: meer begeleiding en contactpersonen, organisatie, communicatie en duidelijkheid, meer voorlichting en informatie op hogescholen en administratieve zaken. Een punt waarover door de studenten, contactpersonen, decanen en de rector hetzelfde wordt gedacht is dat er meer maatwerk moet komen, zodat elk pre-mastertraject meer is toegespitst op de individuele student. De decanen en de rector geven aan veel te zien in meer samenwerking met de HU. De studenten en de personen die betrokken zijn bij de pre-mastertrajecten geven allemaal aan dat er verbeterpunten liggen bij administratieve zaken als inschrijvingsprocedures en dergelijke. Ook geven deze groepen aan wat te zien in meer aandacht voor academische vaardigheden.

Een kritische blik richting het onderzoek is ook gerechtvaardigd. Zo was het een wat lastige steekproef om te bereiken. De pre-masterstudenten bleken niet centraal geregistreerd te worden, en zijn daarom op verschillende manieren bereikt. Ondanks dat uiteindelijk een flink aantal pre-masterstudenten de enquête hebben ingevuld, is de verdeling per faculteit niet geheel zoals het richtaantal geworden. Zo zijn er van Faculteit Sociale Wetenschappen in verhouding meer studenten bereikt, en van Faculteit Geesteswetenschappen juist weer minder. Daarnaast kan ook de manier waarop de studenten zijn bereikt kritisch worden bekeken. Veel van de studenten hebben de enquête per mail ontvangen en teruggestuurd. Hierbij bleek dat de respons qua e-mail niet hoog was, waardoor het kan zijn dat de studenten die wél hebben gereageerd, op bepaalde punten verschillen van de studenten die niet hebben gereageerd. Op deze manier is het dus mogelijk dat een bepaalde groep zichzelf heeft geselecteerd, bijvoorbeeld erg gemotiveerde en tevreden pre-masterstudenten, en dat er zo niet een geheel juist beeld ontstaat van 'de pre-masterstudent'. Ondanks dat we dus toch een grote groep bereikt hebben, kunnen we onze bevindingen niet te veel of te stellig generaliseren.

Er zijn enkele aanbevelingen te doen voor mogelijk vervolgonderzoek. Zo is het boeiend om in een follow-up studie te bekijken hoe het gaat met de studenten die na een pre-mastertraject de master zijn gaan volgen, en wat hun mening is over het pre-mastertraject wanneer ze daarop terugkijken. Daarnaast is het interessant te onderzoeken in hoeverre pre-mastertrajecten bekend zijn op de hogescholen, en hoe de studenten er daar over denken, welke overwegingen ze maken. Dit is een exploratief onderzoek geweest, en eigenlijk ook het eerste onderzoek op de Universiteit Utrecht naar de pre-mastertrajecten. Op basis van dit onderzoek zouden bepaalde opvallende aspecten verder onderzocht kunnen worden.

3. Aanbevelingen

Pre-mastertrajecten zijn ingevoerd met als doel de doorstroom in het hoger onderwijs mogelijk te maken, en om vergelijkbaar hoger onderwijs te krijgen. Daarom zijn wij van Stichting O.E.R. heel blij met deze mogelijkheden. In dit onderdeel van het verslag willen wij graag enkele aanbevelingen doen die zijn gebaseerd op de resultaten van dit onderzoek, met als doel de pre-mastertrajecten te optimaliseren zodat het de studenten ten goede komt!

Pre-mastertrajecten hebben als doel de doorstroom in het hoger onderwijs te bevorderen, zodat ook HBO studenten met een Bachelor hun Master aan de Universiteit Utrecht kunnen volgen. Rector Magnificus Hans Stoof alsook enkele decanen geven aan positief te staan tegenover samenwerking met de HU wanneer het gaat over bepaalde 'paden' om vanuit de HU een Master te kunnen volgen aan de UU. Opvallend is echter dat maar 14% van de pre-masterstudenten vanaf de HU kwam, 73% kwam vanaf een andere HBO instelling. Hier is duidelijk een discrepantie te zien tussen wat de UU zou willen, en hoe het nu blijkt te zijn. Wij van Stichting O.E.R. bevelen daarom aan om dus meer werk te steken in de samenwerking met de HU wanneer het om pre-mastertrajecten gaat. Het is belangrijk te ontdekken hoe het nu komt dat maar zo'n klein deel van de HU komt, en zo'n groot deel van andere instellingen. Misschien is meer bekendheid en promotie op de HU van de mogelijkheid tot het volgen van een pre-mastertraject een goede optie.

Daarnaast blijken veel studenten als verbeterpunt aan te geven dat er wat duidelijkere informatie zou moeten zijn met betrekking tot pre-mastertrajecten. Het zou een goed idee zijn om vooral op de site van de UU hier meer aandacht aan te besteden, omdat blijkt dat bijna alle studenten op deze website informatie zoeken. Wanneer niet alle informatie gemakkelijk en eenduidig op deze website te zetten is, is het in ieder geval een goed begin om informatie met betrekking tot contactpersonen duidelijk te vermelden.

Tot slot een punt dat zowel door de pre-masterstudenten alsook door de personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten aangekaart wordt, en wat Stichting O.E.R. ziet als een erg belangrijk punt: aandacht voor wetenschappelijke vaardigheden. Studenten die een HBO-Bachelor hebben behaald en een pre-mastertraject komen volgen aan de UU, blijken het gevoel te hebben in het diepe gegooid te worden wanneer het gaat om onderzoeksvaardigheden, het schrijven van papers, en het lezen van artikelen. Meer aandacht hiervoor is erg belangrijk, willen de studenten tevreden zijn over hun studie, en voldoende voorbereid de Master ingaan. Opties zijn: een cursus aanbieden aan het begin van het studiejaar of voorafgaand aan het studiejaar. Succesvolle afronding van deze cursus zou als toelatingseis tot het pre-mastertraject kunnen gelden. Een andere optie is deze cursus in het eerste blok aan te bieden als extra of vrijwillig vak. In de periode na afronding van zo'n cursus is het belangrijk dat er ook bepaalde contactpersonen beschikbaar blijven wanneer de studenten dringende vragen hebben. Dit zou eventueel via de mail kunnen of in de vorm van een inloopspreekuur.

Kortom ondanks dat pre-mastertrajecten een erg goed initiatief zijn, zijn er enkele punten die verder geoptimaliseerd kunnen worden. Wij van Stichting O.E.R. hopen dat de aanbevelingen leiden tot deze optimalisering.

Nawoord

Stichting O.E.R. sluit met dit onderzoeksrapport *-Pre-mastertraject: een Masterlijk traject?-* het jaar 2007-2008 af. Een jaar waarin Stichting O.E.R. weer meer naar buiten toe is getreden, meer heeft georganiseerd, en aan de naamsbekendheid heeft gewerkt, maar natuurlijk ook een jaar met belangrijke onderzoeken. Wij als bestuur kijken met trots terug op dit jaar.

Dit onderzoeksrapport was niet mogelijk geweest zonder de hulp van een aantal personen. Wij willen daarom van deze gelegenheid gebruik maken om deze te personen hiervoor te bedanken.

Ten eerste willen we Felipe Salvé en Elzelien van Buuren (Onderwijs & Onderzoek) bedanken, zij hebben ons geholpen met het vormgeven van dit onderzoek. Ten tweede willen wij enkele medewerkers van de UU bedanken die de tijd hebben genomen om met ons over het pre-mastertraject te praten, namelijk: Alice Bor (lid toelatingscommissie Sociale Wetenschappen) , Jos Bierbooms (studieadviseur Geowetenschappen), Gönül Dilaver (betrokken bij pre-mastertrajecten Life Sciences) en Frank Peters (studentenservice). Daarnaast willen wij ook Joop Hox (vakgroep Methoden & statistiek) en Johan van Rooi(Raad van Advies Stichting O.E.R.) bedanken voor hun hulp bij de methodische en statistische kant van dit onderzoek.

Natuurlijk willen wij ook alle studenten en personen die betrokken zij bij pre-mastertrajecten en die de tijd hebben genomen om onze enquêtes in te vullen bedanken. Ook de personen die betrokken zijn bij pre-mastertrajecten en enkele docenten bedanken wij voor hun hulp bij het bereiken van de pre-masterstudenten.

Onze dank gaat tevens uit naar de leden van onze Raad van Advies, die ons terzijde hebben gestaan het afgelopen jaar. Ten slotte bedanken wij alle studieverenigingen en studentenorganisaties voor de betrokkenheid van het afgelopen jaar.

Wij hopen dat u dit rapport met genoeg hebt gelezen, en dat het zal bijdragen aan de optimalisering van het onderwijs aan de Universiteit Utrecht.

Het XIX Bestuur der Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport,

Marije Berkelaar	Voorzitter
Stephanie Blom	Onderzoekscoördinator
Eva van Venrooij	Secretaris en Penningmeester
Martine Smalenburg	Symposiumcoördinator

Literatuur

- Erasmus Universiteit (n.d.). *Toelating HBO-Bachelors*. Gevonden op 5 april 2008 op:
http://www.eur.nl/master/toelatingseisen/toelating_hbo_bachelors/
- Hogeschool Utrecht (2008). *Meer over... Pre-masters*. Gevonden op 10 maart 2008 op:
http://www.hu.nl/Zwevend/ZwevendCorporate/ZwevendStudiekeizers/Premasters.htm?wbc_purpose=Basic&WBCMODE=PresentationUnpublished
- Landelijke Studenten Vakbond (2008). *Bachelor/Master Dossier*. Gevonden op 10 maart 2008 op: <http://www.lsvb.nl/artikel/bamadossier>
- Rijks Universiteit Groningen (n.d.). *HBO-Bachelor*. Gevonden op 15 april 2008 op:
<http://www.rug.nl/uocg/onderwijs/doorstroom/001>
- Universiteit van Amsterdam (2005). *Van HBO-Bachelor naar Universitaire Master*. Gevonden op 10 maart 2008 op:
http://www.studeren.uva.nl/master_na_hbo/object.cfm/objectid=C6D9E1A0-B18C-41F8-BC95675D1557372E
- Universiteit Leiden (n.d.). *HBO-Bachelors*. Gevonden op 10 maart 2008 op:
<http://www.masters.leidenuniv.nl/toelating/hbo-Bachelors.jsp>
- Wikipedia (2008). *Bologna Declaration of 19 June 1999*. Gevonden op 10 maart 2008 op:
http://en.wikisource.org/wiki/Bologna_Declaration_of_19_June_1999

Bijlage I: enquête pre-masterstudenten

Enquête pre-mastertrajecten

Sinds het studiejaar 2003/2004 heeft de Universiteit Utrecht pre-mastertrajecten ingevoerd. Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport (O.E.R.) is benieuwd naar de ervaringen en meningen van Utrechtse pre-masterstudenten over dit onderwerp en voert daarom een onderzoek uit. De resultaten hiervan zullen in mei 2008 worden gepresenteerd.

Deze enquête is bedoeld voor alle pre-masterstudenten. Het invullen van de vragenlijst duurt hooguit 10 minuten.

ALGEMENE INFORMATIE

Studenten die al een Bachelordiploma HBO of WO hebben, maar die nog vakken volgen ter voorbereiding op een master aan de Universiteit Utrecht, volgen een zogenaamd pre-mastertraject. Daarnaast kan een pre-mastertraject ook in de vorm van een minor tijdens een HU Bachelor opleiding gevolgd worden. Pre-mastertrajecten worden ook wel schakelprogramma's, of 'hoge instroom'-trajecten genoemd.

1. Volg je momenteel een pre-mastertraject?

- Ja
- Nee > *Wanneer je geen pre-mastertraject volgt, is deze enquête helaas niet bestemd voor jou.*

2. Wat is je geslacht?

- Man
- Vrouw

3. Wat is je leeftijd?

Ik ben jaar oud

4. Voor welke master volg jij een pre-mastertraject?

.....

5. Volg je dit pre-mastertraject in de vorm van een minor in je vrije ruimte van een HBO opleiding van Hogeschool Utrecht?

- Ja, namelijk in de vrije ruimte van de opleiding:
- Nee > *ga verder met de volgende vraag*

6. Welke opleiding heb je voor dit pre-mastertraject afgerond?

.....

7. Aan welke instelling heb je deze opleiding gedaan?

- Universiteit Utrecht
- Hogeschool Utrecht
- Andere Universiteit, namelijk
- Andere Hogeschool, namelijk
- Anders, namelijk

8. Op welke manier is je pre-mastertraject voor jou samengesteld?

- Het traject dat ik volg stond al vast
- Het traject dat ik volg is speciaal voor mij samengesteld

9. Waarom ben je een pre-mastertraject gaan volgen? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Ik wil graag de bijbehorende master gaan volgen
- Ik wil mijn carrièreperspectieven verbreden
- Ik wil mezelf omscholen naar een ander vakgebied

- Ik heb nog studiefinanciering over of kan nog lenen bij IB-groep
- Ik wil nog niet gaan werken
- Anders, namelijk

10. Waarom ben je je pre-mastertraject aan de Universiteit Utrecht gaan volgen? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Ik studeerde al aan de Universiteit Utrecht
- Ik studeerde aan de Hogeschool Utrecht en kon zo makkelijk doorstromen
- De master die ik wil volgen wordt alleen aangeboden aan de Universiteit Utrecht
- Dit is de enige universiteit waar een geschikt pre-mastertraject voor mij wordt aangeboden
- Universiteit Utrecht is voor mij de dichtstbijzijnde Universiteit
- Anders, namelijk.....

INFORMATIE OVER HET PRE-MASTERTRAJECT

11. Volg jij je pre-mastertraject in deeltijd of voltijd?

- Deeltijd
- Voltijd

Normaliter omvat een voltijd studiejaar 60 ECTS, ook wel studiepunten genoemd, een pre-mastertraject kan echter uit meer of minder dan 60 ECTS bestaan.

12. Hoeveel ECTS (studiepunten) omvat het pre-mastertraject dat jij volgt?

13. Hoe lang zal je pre-master, zonder studievertraging, in totaal duren?

- ¼ studiejaar
- ½ studiejaar
- ¾ studiejaar
- 1 studiejaar
- 1 ¼ studiejaar
- 1 ½ studiejaar
- 1 ¾ studiejaar
- 2 studiejaar

VOORLICHTING

14. Kreeg je goede begeleiding bij de keuze van je pre-mastertraject?

Helemaal geen goede begeleiding 0 0 0 0 0 0 0 0 heel erg goede begeleiding

15. Heb je, voordat je aan je pre-mastertraject begon, gemakkelijk informatie kunnen vinden over pre-mastertrajecten?

Helemaal niet gemakkelijk 0 0 0 0 0 0 0 0 heel gemakkelijk

16. Waar heb je toen informatie gezocht over pre-mastertrajecten? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Op website HU
- Op website UU
- Contact opgenomen met mastercoördinator/studieadviseur UU
- Contact opgenomen met studieloopbaanbegeleider HU
- Bij het Centrum Studiekeuze
- Op een Mastervoorlichting
- Via studenten die het pre-mastertraject volgen of hebben gevolgd
- Anders, namelijk

17. Wat vond je van de hoeveelheid informatie die vooraf beschikbaar was over pre-mastertrajecten?

Veel te weinig 0 0 0 0 0 0 0 0 veel te veel

18. Wat vond je van de inhoud van deze informatie?

zeer slecht 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed

19. In hoeverre was deze informatie nuttig bij het maken van je keuze?

helemaal niet nuttig 0 0 0 0 0 0 0 0 heel nuttig

20. Miste je bepaalde informatie over het pre-mastertraject? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Nee
- Ja, namelijk informatie over de toelatingseisen
- Ja, namelijk informatie over de te volgen vakken
- Ja, namelijk informatie over de mogelijkheden na het pre-mastertraject
- Ja, namelijk informatie over contactpersonen
- Ja, namelijk informatie over.....

INHOUD PRE-MASTERTRAJECT

21. Geef op de schaal aan in hoeverre je het eens bent met de volgende uitspraken.

A. Het pre-mastertraject voldoet aan mijn verwachtingen

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

B. Het pre-mastertraject sluit qua inhoud aan op mijn vooropleiding

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

C. Het pre-mastertraject sluit qua moeilijkheidsgraad aan op mijn vooropleiding

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

D. De inhoud van het pre-mastertraject is boeiend

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

E. Het niveau van het pre-mastertraject is te hoog

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

F. De organisatie van het pre-mastertraject is goed

Totaal mee oneens 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal mee eens

22. Denk je dat je de aansluitende master gaat volgen aan de UU?

- Ja >ga naar vraag 25
- Nee >ga verder met de volgende vraag

23. Waarom denk je dat je niet de aansluitende master gaat volgen aan de UU? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Ik wil gaan werken
- Ik vind de inhoud van de vakken niet interessant
- Ik vind de stof te theoretisch/droog
- Het niveau van het pre-mastertraject is te hoog
- Ik kan het denk ik niet combineren met andere verplichtingen
- Mijn studiefinanciering loopt af/ ik kan niet meer lenen bij IB-groep
- Anders, namelijk

24. Wat ga je doen na je pre-mastertraject?

- Een master volgen aan een andere Universiteit
- Een andere master volgen aan de Universiteit Utrecht
- Een andere bacheloropleiding aan de Universiteit Utrecht
- Werken
- Anders, namelijk

25. Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan jouw pre-mastertraject?

.....
.....
.....

Op- of aanmerkingen:

.....

- Ja, Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport.
- Ja, ik wil graag een uitnodiging ontvangen voor de presentatie van de resultaten van dit onderzoek.

Mijn e-mail is:

Voor meer informatie over dit onderzoek of over Stichting O.E.R. in het algemeen, mail naar oyer@studver.uu.nl of surf naar www.oyer.studver.uu.nl

Bedankt voor het invullen en tot de volgende enquête!!

Bijlage II: enquête personen betrokken bij pre-mastertrajecten

Enquête pre-mastertrajecten

Sinds het studiejaar 2003/2004 heeft de Universiteit Utrecht pre-mastertrajecten ingevoerd. Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport (O.E.R.) is benieuwd naar de ervaringen en meningen van Utrechtse studenten over dit onderwerp en voert daarom een onderzoek uit. Dit gebeurt door middel van een enquête onder studenten, het is echter ook interessant en belangrijk de mening van andere betrokkenen te onderzoeken. Daarom is deze enquête voor de personen (ook wel studieadviseurs, leden van toelatingscommissie of mastercoördinatoren) die betrokken zijn bij de pre-mastertrajecten opgezet. De resultaten van het onderzoek zullen in mei 2008 worden gepresenteerd.

Deze enquête is bedoeld voor personen betrokken bij de pre-mastertrajecten. Het invullen van de vragenlijst duurt hooguit 10 minuten.

ALGEMENE INFORMATIE

Pre-mastertrajecten worden ook wel schakelprogramma's, individueel afgesproken trajecten of 'hoge instroom'-trajecten genoemd, daarnaast kan een pre-master ook in de vorm van een minor tijdens een HBO Bachelor opleiding gevolgd worden.

1. Welke rol heeft u met betrekking tot pre-mastertrajecten? Bij deze vraag zijn meerdere antwoordcategorieën mogelijk.

- Studieadviseur
- Mastercoördinator
- Lid van toelatingscommissie
- Anders, namelijk

2. Voor welk(e) pre-mastertraject(en) neemt u deze rol(len) in?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Bent u op de hoogte van het aantal pre-masterstudenten dat op dit moment de pre-mastertraject(en) doet waarbij u betrokken bent?

- Ja >ga door met de volgende vraag
- Nee >ga verder met vraag 5

1. Hoeveel pre-masterstudenten (in totaal) doen dit collegejaar de pre-mastertraject(en) waarbij u betrokken bent?

..... pre-masterstudenten

5. Hoeveel pre-master beschikkingen geeft u ongeveer per collegejaar in totaal af?

..... beschikkingen

6. In welke vorm worden de pre-mastertraject(en) aangeboden waarbij u betrokken bent?

- Vaststaande trajecten
- Individueel samengestelde trajecten
- Vaste trajecten en individueel samengestelde trajecten
- Anders, namelijk.....

7. In welke mate heeft u de mogelijkheid op de hoogte te zijn van de vorderingen van de pre-masterstudenten die onder u vallen?

zeer slecht 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed

8. In welke mate bent u op de hoogte van de vorderingen van de pre-masterstudenten die onder u vallen?

zeer slecht 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed

PRE-MASTERTRAJECTEN

9. Geef op de schaal aan wat u van de volgende ideeën vindt.

A. De mogelijkheid tot het volgen van een pre-mastertraject moet meer bekendheid krijgen voor de studenten van hogescholen

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

B. Er moet een centraal punt komen waar informatie over de pre-mastertrajecten te vinden is

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

C. Er moet één speciaal contactpunt zijn per faculteit voor alle pre-masterstudenten

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

D. Pre-mastertrajecten moeten duidelijker worden gepromoot op de mastervoorlichting

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

E. Er zouden universiteitsbrede regels moeten zijn met betrekking tot pre-mastertrajecten

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

F. Pre-mastertrajecten zouden gefinancierd moeten worden door middel van financiering per ECTS (studiepuntfinanciering) in plaats van diploma financiering

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

G. Pre-mastertrajecten zouden gefinancierd moeten worden door de pre-masterstudenten zelf

zeer slecht idee 0 0 0 0 0 0 0 0 zeer goed idee

10. Geef op de schaal aan in hoeverre u tevreden bent met de volgende zaken.

A. De inhoud van de informatie over pre-mastertrajecten die beschikbaar is voor u

totaal ontevreden 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal tevreden

B. De inhoud van de informatie over pre-mastertrajecten die beschikbaar is voor studenten

totaal ontevreden 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal tevreden

C. De hoeveelheid informatie over pre-mastertrajecten die beschikbaar is voor u

totaal ontevreden 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal tevreden

D. De hoeveelheid informatie over pre-mastertrajecten die beschikbaar is voor studenten

totaal ontevreden 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal tevreden

E. De informatie die u pre-masterstudenten kunt geven

totaal ontevreden 0 0 0 0 0 0 0 0 totaal tevreden

BELANG VAN PRE-MASTERS

11. In welke mate vindt u het belangrijk dat de Universiteit Utrecht pre-mastertrajecten aanbiedt?

helemaal niet belangrijk 0 0 0 0 0 0 0 heel erg belangrijk

12. In welke mate wordt het volgen van de pre-mastertrajecten waarbij u betrokken bent gestimuleerd?

helemaal niet gestimuleerd 0 0 0 0 0 0 0 heel erg gestimuleerd

13. In welke mate zou u willen dat het volgen van de pre-mastertrajecten waarbij u betrokken bent wordt gestimuleerd?

helemaal niet gestimuleerd 0 0 0 0 0 0 0 heel erg gestimuleerd

14. Wat kan er volgens u verbeterd worden aan de pre-mastertrajecten?

.....
.....
.....
.....
.....

Op- of aanmerkingen:

.....
.....
.....

- Ja, Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de activiteiten van Stichting Onderwijs Evaluatie Rapport.*
- Ja, ik wil graag een uitnodiging ontvangen voor de presentatie van de resultaten van dit onderzoek.*

Mijn e-mail is:

.....

Voor meer informatie over dit onderzoek of over Stichting O.E.R. in het algemeen, mail naar oyer@studver.uu.nl of surf naar www.oyer.studver.uu.nl.

Bedankt voor het invullen van deze enquête !!!
